Zpráva o činnosti městyse za rok 2018

Vodní hospodářství

I přes velice suché letní období bylo zásobení pitnou vodou v městysi bezproblémové. Důvodem je, že městys je prostřednictvím společnosti VAK Náchod, a.s. zásoben vodou z Polické křídové pánve, která nejen svým složením splňuje požadavky vody kojenecké, a i v nejsušších obdobích je její vydatnost prozatím stabilní.

Provozovatel vodovodu a kanalizace VAK Náchod v průběhu roku také uskutečnil drobnější opravy vodovodního a kanalizačního řadu v různých částech městyse.

Ze strany městyse byla pozornost zaměřena na intenzifikaci čištění odpadních vod u obecních objektů. U domu č.p. 300 (bytový dům a hasičská zbrojnice) byl ke stávajícímu dvoukomorovému septiku osazen filtr a tím bylo dosaženo odpovídajícího čištění odpadních vod. V průběhu roku pan Lukáš Branda ze Zábrodí vypracoval Projektovou dokumentaci na čištění odpadních vod u obecního domu č.p. 59 a pošty č.p. 123. Na obě tyto akce byla Odborem životního prostředí Městského úřadu Náchod vydána stavební povolení, vlastní realizace by měla proběhnout v roce 2019.

Samozřejmostí bylo provádění běžné údržby a oprav čistírny odpadních vod i silničních vpustí v našem majetku.

Odpadové hospodářství

Třídění odpadů je u nás stále na vysoké úrovni. V Novém Hrádku se do barevných kontejnerů třídí papír, plasty, sklo bílé a barevné a textil, do pytlů se třídí PET láhve a nápojové kartony. Kovy, bio odpad a objemný odpad se třídí do velkoobjemových kontejnerů. Sběr nebezpečných odpadů probíhá 2x ročně. Zajištěn je i zpětný odběr baterií a elektroodpadu. Odpady se třídí i na hřbitově. Stále platí, že díky celkovému nastavení systému a nadprůměrnému příjmu od EKO-KOMu je Nový Hrádek schopen z příjmů za třídění pokrýt náklady na odpadové hospodářství. Za odpady domácnosti neplatí paušál na hlavu, ale hradí skutečně vyvezený odpad. Dlouhodobě se osvědčuje spolupráce se základní školou.

O tom, že Nový Hrádek jde v této oblasti správným směrem, svědčí i výsledky dvanáctého ročníku soutěže obcí Královéhradeckého kraje v třídění odpadů. O titul „Čistá obec 2017“ bojovaly všechny obce v kraji, které jsou zapojeny do systému zpětného odběru a využití odpadů provozovaného společností EKO-KOM, a.s. V květnu 2018 náš městys v této soutěži získal speciální cenu za nejvyšší výtěžnost sběru elektra v přepočtu na obyvatele prostřednictvím červených kontejnerů.

Královéhradecký kraj a společnost ASEKOL a.s.
udělují městysu Nový Hrádek
„SPECIÁLNÍ CENU KRÁLOVÉHRADECKÉHO KRAJE & KOLEKTIVNÍHO SYSTÉMU ASEKOL ZA ROK 2017“
ve zpětném odběru drobného elektrozařízení z červených kontejnerů
soutěž proběhla v rámci krajského projektu
„Čistá obec, čisté město, čistý kraj“
PhDr. Jiří Štěpán, Ph.D.
hejtman Královéhradeckého kraje
Mgr. Jan Vrba
předseda představenstva ASEKOL a.s.
Partneři projektu 2017:

Pro potřeby městyse byly zakoupeny dva 12m dlouhé námořní kontejnery, které zatím slouží k uskladnění vyřazeného nábytku ze školy a věcí z hasičské zbrojnice. Následně budou využity k uskladnění tříděného odpadu.

Místní komunikace

V letním období na základě uzavřené smlouvy o dílo firma ŠPELDA s.r.o. z České Skalice dokončila výstavbu dopravní infrastruktury v lokalitě pro výstavbu rodinných domů "Na Farách". V rámci II. a III. etapy byly vybudovány podkladní vrstvy, osazeny obrubníky a byl položen živičný povrch, zároveň byly provedeny terénní úpravy a instalováno odpovídající dopravní značení. Tímto byla předmětná akce po téměř deseti letech dokončena a na podzim bylo celé dílo Odborem dopravy Městského úřadu Náchod zkolaudováno. Po několika letech byla také zkolaudována i místní komunikace v ulici Pod Vodojemem.

Firmou ŠPELDA s.r.o. z České Skalice byla provedena oprava části místní komunikace v Bukovecké ulici, byly zde osazeny obrubníky a položen nový živičný povrch. V další opravě se bude pokračovat v roce 2019.

Výstavba nové komunikace Na Farách

Dle potřeby byly prováděny drobné opravy místních komunikací a chodníků. Podél obecních cest také pravidelně probíhala údržba zeleně.

Údržba chodníků a některých místních komunikací byla zajišťována pracovníky městyse za využití příslušné techniky. Na údržbu komunikace kolem náměstí byla sjednána smlouva s Údržbou silnic Královéhradeckého kraje, která zajistila nejen vyhrnutí, ale i chemický posyp. Zimní údržbu komunikací prováděl na základě smlouvy pan Jaroslav Linhart z Bohdašína. V Novém Hrádku v Dolech byla údržba zajišťována panem Václavem Grulichem ml. V kalamitních případech s vyhrnováním sněhu pomohl pan Radim Štěpán.

V průběhu roku pokračovaly projekční práce a byla znovu podána žádost o dotaci na akci „Cyklostezka Nový Hrádek – Taszów“. Zda byla žádost úspěšná, to zatím není známo.

Stále pokračují dlouholetá jednání ohledně zajištění přístupu k nemovitostem v části Končiny. Věc opětovně řeší Odbor dopravy a silničního hospodářství Náchod.

Pozemky, katastr obce, územní plán

Po 22 letech bylo v ulici Hradní u domů č.p. 65 a 66 realizováno majetkoprávní narovnání, které do budoucna zajistí bezproblémový přístup do spodní části hřbitova. Dále bylo uskutečněno několik drobných nákupů, prodejů a směn pozemků.

V lokalitě Na Farách se v průběhu roku prodala poslední z původně nabízených 20 stavebních parcel. Několik dalších domů zde bylo zkolaudováno a na většině prodaných pozemků výstavba probíhá.

Městys počátkem roku zakoupil pozemek s ruinou domu č.p. 228 na Mikulášově kopci. V průběhu měsíce května byla tato ruina za nezištné pomoci místního sboru dobrovolných hasičů odstraněna a postupně dojde k dokončení terénních úprav tak, aby v tomto místě vznikla otočka. SDH Nový Hrádek byl jako poděkování za tuto pomoc poskytnut dar ve výši 50 000,- Kč.

V územním plánu, který nabyl účinnosti v roce 2017, nedošlo k žádným úpravám, a ani nebyla podána žádná žádost o jeho změnu.

Obchod a služby

Po složitých jednáních se bohužel nepodařilo zachovat provoz výdejny léků. Od letních prázdnin 2017 nebyla téměř v provozu a její fungování bylo pro provozovatele, lékárnu U černého orla Nové Město nad Metují, ztrátové. Z tohoto důvodu byly tyto prostory stavebně upraveny a vzniklo tak důstojné zázemí pro zdravotní ordinace (čekárna a sklad praktického lékaře a tzv. denní místnost pro ordinaci zubní).

V průběhu roku pokračovaly stavební práce na obnovení zubní ordinace v č.p. 123. Stavební úpravy probíhaly po jednotlivých profesích a na podzim 2018 byla ordinace otevřena. Jejím provozovatelem je pan MDDr. Martin Kyselý (firma Frydent s.r.o.), který rekonstruované prostory na své náklady kompletně vybavil nejmodernějšími přístroji.

V místní části Dlouhé v průběhu roku ukončilo svoji činnost rekreační zařízení Astra. Jeho majitel - firma UNISERVIS Hradec Králové, a.s. uvažuje o rekonstrukci celého areálu.

Ostatní služby zůstaly na stejné úrovni.

Sbor dobrovolných hasičů se práce nebojí

Požární ochrana a sbor dobrovolných hasičů

Hasiči mimo svých základních úkolů také pomáhají při různých příležitostech a zajišťují i společenské akce v rámci městyse (pouťové opékání, drakiáda, mikulášská nadílka, Nový MOTO Hrádek, hasičský ples, pálení čarodějnic atd.).

Soutěží v hasičském sportu se úspěšně účastní družstva mužů, žen i mládeže. V průběhu roku SDH, mimo průběžné údržby hasičského hřiště, dokončil a zkolaudoval sklad cvičebního materiálu.

V roce 2018 byla v rámci Integrovaného regionálního operačního programu dokončena a zkolaudována přístavba hasičské zbrojnice. Stavební práce v odpovídající kvalitě provedla firma Kerson z Dobrého. Realizací tohoto projektu bylo zajištěno odpovídající garážování veškeré požární techniky, kterou má naše jednotka SDH k dispozici.

Koncem roku byla v rámci 10. výzvy MAS POHODA-IROP-Technika pro IZS II zpracována a podána žádost o dotaci na pořízení elektrických kalových čerpadel a osvětlovacích souprav.

Na základě uzavřené smlouvy o sdružení prostředků na společnou jednotku požární ochrany pokračovala i úspěšná spolupráce s obcí Sněžné.

Tělovýchova a sport

Tělocvičná jednota Sokol má již tradičně v městysi největší podíl na zajištění sportovního vyžití. Mimo sportovců sokolovna slouží i široké veřejnosti. Jsou zde pořádány plesy, zábavy i další kulturní vystoupení. Prostory sokolovny v rámci tělesné výchovy využívá i základní škola. O prázdninách byla sokolovna celý měsíc využita pro konání již druhého ročníku Příměstského tábora, který organizuje naše MŠ.

V průběhu roku 2018 byla Sokolu z obecního rozpočtu poskytnuta dotace ve výši 665.650,- Kč, která byla použita ke krytí závazků vzniklých při stavebních úpravách sokolovny.

Před sokolovnou byly kolem herních prvků umístěny pryžové dopadové plochy. Prostor u multifunkční plochy byl osazen lavičkami a kovovým schodištěm.

Byly dokončeny projekční práce a získáno stavební povolení na stavbu hřiště víceúčelového a hřiště pro plážové sporty. Zároveň TJ Sokol podal žádost o dotaci na financování této akce, ale pravděpodobnost jejího získání je mizivá.

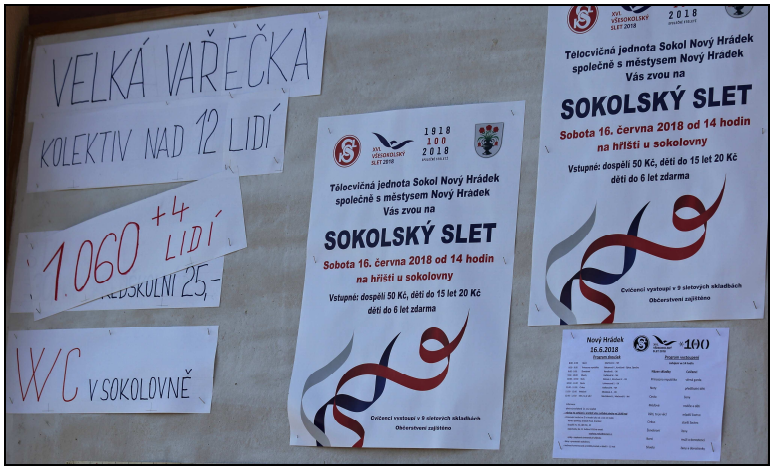

Rekordní počet účastníků Hrádouské vařečky 2018

K tradičním akcím, které pořádá tělocvičná jednota Sokol ve spolupráci s městysem, patří dětský maškarní karneval, pochod Hrádouská vařečka a Podzimní přespolní běh. Je potěšitelné, že tyto akce se těší stále větší oblibě. Například 36. ročníku pochodu se zúčastnilo rekordních 1064 lidí, z toho 306 dětí do 15 let. Bohužel lyžařské závody se v roce 2018 z důvodu nedostatku sněhu nepodařilo uspořádat. Naopak se uskutečnil již 20. ročník přejezdu Orlických hor na běžkách.

5. května se vydalo 10 poutníků na 33 km dlouhou pěší cestu do Vambeřic. Farnost se tak společně s městysem rozhodly navázat na tradice našich předků a tuto pouť po dlouhých desetiletích obnovily.

Zastávka poutníků v Dušnikách

2. června se v našem městysi uskutečnil Přebor východočeské oblasti v orientačním běhu. Startovalo 792 běžců různých věkových kategorií ze 42 klubů. Přebor organizoval Klub orientačního běhu Dobruška.

16. června uspořádala tělocvičná jednota Sokol společně s městysem na hřišti před sokolovnou Oblastní sokolský slet. V devíti skladbách vystoupilo celkem 347 cvičenců.

Ke sportovnímu vyžití slouží i veřejné hřiště u základní školy a hasičské cvičiště.

Školství

Městys Nový Hrádek je zřizovatelem dvou příspěvkových organizací – základní školy a mateřské školy. Základní škola poskytuje úplné základní vzdělání, má devět samostatných ročníků a dvě oddělení školní družiny. K 30. 6. 2018 školu navštěvovalo 160 žáků nejen z Nového Hrádku, ale i z okolních obcí. Zároveň k tomuto datu bylo zapsáno 19 dětí v rámci domácího vzdělávání.

Prostory učeben jsou postupně modernizovány a ZŠ se aktivně zapojuje do různých projektů.

V prvním čtvrtletí jsme se dozvěděli, že všechny tři žádosti o dotace na modernizaci naší základní školy byly úspěšné. Následně proběhlo zadávací řízení veřejné zakázky na Stavební úpravy ZŠ Nový Hrádek: „Zkvalitnění zázemí pro výuku klíčových kompetencí – ZŠ“ (fyzika, chemie, dílny, cvičná kuchyňka), „Zajištění bezbariérovosti – výtah do ZŠ Nový Hrádek“ a „Výměna zdroje tepla za tepelné čerpadlo v ZŠ Nový Hrádek“. Na základě vý-

sledků tohoto řízení byla uzavřena s firmou KERSON z Dobrého příslušná smlouva o dílo a v červnu byly zahájeny stavební práce. Do konce roku 2018 se podařilo dokončit a zkolaudovat tepelné čerpadlo a výtah. Odborné učebny včetně jejich vybavení a zajištění propojení počítačové sítě (konektivity) budou dokončeny v roce 2019. Celkové náklady na všechny akce dosáhnou cca 16 mil. Kč.

Výstavba výtahu ve škole

Ve školské radě městys jako zřizovatele zastupovali David Bek, Mgr. Alena Lokvencová a Ing. Radek Světlík.

Mateřská škola je dvojtřídní, má k dispozici tři herny, z nichž jedna slouží jako ložnice a s přidáním několika přenosných prvků také jako tělocvična. Součástí MŠ je školní jídelna. Postupně je modernizováno vybavení mateřské školy včetně didaktických pomůcek. Současná kapacita MŠ je 40 dětí a je nedostatečná. Z tohoto důvodu byla Ing. Vondřejcem vypracována projektová dokumentace na rozšíření kapacity MŠ. Zároveň byla v rámci 88. Výzvy Integrovaného regionálního operačního programu podána žádost o dotaci. Bohužel již za 7 vteřin po začátku příjmu žádostí byla celková alokace vyčerpána a náš projekt zůstal hluboko pod pomyslnou čarou.

V průběhu roku byla dokončena projektová dokumentace na vybudování dětského hřiště u mateřské školy a úspěšně byly podány žádosti o dotace v rámci Programu obnovy venkova Královéhradeckého kraje a v rámci programu Ministerstva životního prostředí. Realizace se uskuteční v roce 2019 a hřiště bude sloužit nejen MŠ, ale i široké veřejnosti.

Mateřská škola byla již druhým rokem nositelem projektu letního příměstského tábora, který probíhal po dobu jednoho měsíce letních prázdnin v prostorách sokolovny a jejím okolí a je financován z Operačního programu Zaměstnanost. Základní i mateřská škola jsou v rámci Místní akční skupiny Pohoda venkova zapojeny do Místního akčního plánu vzdělávání, jehož cílem je všem dětem a žákům poskytnout kvalitní zázemí, materiální i nehmotné.

Kultura

Pro účely kulturního vyžití slouží sokolovna, kino, kostel, knihovna, základní a mateřská škola a prostor hasičského cvičiště s vybudovaným zázemím. Občané Nového Hrádku mají možnost trávit svůj volný čas zapojením se do činnosti v některém z místních spolků. Městys pravidelně ve spolupráci s místními spolky pořádá různé výstavy, přednášky, divadelní a jiná kulturní představení. Nový Moto Hrádek, Pouťové opékání, Podzimní setkání seniorů, Drakiáda, Mikulášská nadílka, Rozsvícení vánočního stromečku, Vánoční koncert, Vánoční troubení, ale i další akce si vždy najdou velký počet návštěvníků.

V kostele sv. Petra a Pavla kromě mší pravidelně probíhají různé koncerty včetně tradičního Orlicko-kladského varhanního festivalu. V letním období byl kostel opět zpřístupněn zájemcům a skupinám, kteří si jej mohli prohlédnout při bezplatné komentované prohlídce s průvodcem.

Kino je využíváno nejen k promítání filmů, ale i k různým besedám či divadelním představením. V roce 2018 bylo kino provozováno v tomto rozsahu: květen – červen 2 filmy za měsíc, červenec – srpen každý týden 1 film, září a říjen 2 filmy za měsíc, zbylé měsíce 1 film za měsíc s tím, že v ojedinělých případech byla frekvence promítání na základě dohody vedoucího kina s vedením městyse navýšena. Za účasti režiséra Tomáše Magnuska a herce Jiřího Hromady se v únoru v kině konala předpremiéra filmu Kluci z hor.

Oslavy 100 let republiky

V neděli 28. října 2018 městys Nový Hrádek společně s Římskokatolickou farností sv. Petra a Pavla, TJ Sokol, sborem dobrovolných hasičů, Mysliveckým spolkem Šibeník, mateřskou a základní školou uspořádal slavnostní setkání u příležitosti výročí 100 let republiky. Oslavy byly zahájeny mší svatou v kostele sv. Petra a Pavla, kde následně z důvodu nepříznivého počasí vystoupily se svým pásmem písniček děti z MŠ a ZŠ a starosta městyse přednesl krátký proslov. Na závěr zcela zaplněným kostelem zazněla československá hymna.

Následovalo položení věnce u pomníku padlých, vysazení a posvěcení lípy v parku na náměstí, přesun k nově vysazené třešňové aleji Na Farách, kde byl odhalen pomník. Slavnost byla zakončena v sokolovně prohlídkou fotografické výstavy Spolku vojenské historie Borová. Všichni přítomní uvítali občerstvení teplým nápojem a koláči.

Městys čtvrtletně vydává zpravodaj „Frymburské ozvěny“, který z příspěvků sestavují Ing. Jiří Hlaváček a Mgr. Hana Hlaváčková. Provozovány jsou i internetové stránky, které spravuje webmaster Ing. Milan Holinka. V soutěži Zlatý erb o nejlepší webové stránky obcí Královéhradeckého kraje v roce 2018 se náš městys umístil na 2. místě.

Vedení obecní kroniky v písemné a elektronické podobě zajišťuje Jarmila Drašnarová. Obrazovou kroniku vede Ludmila Ježková.

Na rok 2019 byl již tradičně vydán stolní týdenní kalendář se současnými fotografiemi Nového Hrádku a jeho okolí. Byly též zakoupeny propisovací tužky se znakem našeho městyse. Nové propagační materiály byly také vydány v rámci projektu Kačenčina pohádková říše.

Organizátorům a všem, kteří se podílejí na kulturním dění v obci, patří upřímné poděkování.

Technická infrastruktura

Městys je dostatečně technicky vybaven v dodávce elektrické energie, vody, telefonní sítě a přístupu k internetu. V průběhu roku ze strany poskytovatelů probíhala běžná údržba těchto sítí. V lokalitě Na Farách byla nainstalována zbývající část nových světelných bodů. Práce provedl pan Libor Přibyl, který se také po celý rok staral o bezproblémové fungování veřejného osvětlení v městysi.

Správa budov a věci bytové

Městys pronajímá celkem 44 bytů v 8 domech. V průběhu roku byla prováděna běžná údržba a nutné opravy.

V č.p. 300 byla provedena kompletní rekonstrukce jednoho bytu a také zde probíhaly přípravy na převod bytů do vlastnictví nájemníků a následný vznik společenství vlastníků.

Pohřebnictví

Městys zajišťuje majetkovou správu a vedení evidence na místním hřbitově. Podle vypracovaného projektu se i v roce 2018 pokračovalo v revitalizaci hřbitova. Pan Michal Španěl z Olešnice v Orlických horách provedl opravu zborcené zídky a firma ŠPELDA s.r.o. vydláždila žulovými kostkami další část cestiček.

Další realizace bude probíhat postupně v následujících letech v závislosti na získání finančních prostředků.

Městys se darem 100 000,- Kč podílel na opravě střechy kostela a po schválení v zastupitelstvu bylo přislíbeno poskytnutí finančního daru pro Římskokatolickou farnost sv. Petra a Pavla ve výši maximálně 250.000,- Kč na dofinancování nákladů na opravu části hřbitovní zdi jako podíl k dotaci ze Státního zemědělského intervenčního fondu.

Veřejná prostranství a zeleň

V oblasti péče o zeleň je dlouhodobě prostřednictvím pracovníků z úřadu práce zabezpečována pravidelná údržba veškerých veřejných prostranství. Tímto způsobem náš městys nejenom šetří nemalé finanční prostředky, ale také těmto zaměstnancům dává příležitost začlenit se do společnosti a zvýšit kvalitu jejich života. Nadále se doplňuje drobná komunální technika. Odborným firmám je zadáváno ošetření stromů v majetku městyse.

V průběhu roku byla úspěšně vyhodnocena žádost o dotaci na projekt Česko-polská hřebenovka, jehož součástí je i plánovaná revitalizace bývalé větrné elektrárny na rozhlednu. Samotná realizace by měla proběhnout v následujících dvou letech.

V září byla otevřena Stezka skřítka Frymbulína – okruh Panský. Okruh dlouhý 6,5 km s 6 informačními panely s údaji v českém a polském jazyce při slavnostním otevření prošlo 107 účastníků.

První pochodníci na stezce skřítka Ftymbulína, vpravo starosta městyse Bc. Zdeněk Drašnar

Úspěšná byla také žádost o dotaci na uskutečnění projektu „Stezka skřítka Frymbulína, okruh Hradní“, která byla podána v rámci Výzvy vyhlášené Místní akční skupinou POHODA venkova, z.s. Výše dotace je 100%. Na základě hodnocení nabídek, byla tato zakázka zadána firmě Hybaj s.r.o. z Nového Jičína. K realizaci dojde v průběhu roku 2019.

Zadluženost městyse

K 31. 12. 2018 zadluženost obce v přepočtu na jednoho obyvatele činila 11 005,- Kč (což je v porovnání s předchozím rokem o 9 202,- Kč více).

Zásadní vliv na výši zadluženosti mělo přijetí úvěru od Komerční banky, a.s. na financování investičních akcí v letech 2018 a 2019. Jedná se o dlouhodobý úvěr ve výši 8 mil Kč se splatností do 10 let a pevnou výší úrokové sazby 1,49% p.a. po celou dobu úvěru, zajištění úvěru a cena za realizaci úvěru nebyla sjednána. Vzhledem k předpokladu vysokého růstu úrokových sazeb bylo uzavření úvěrové smlouvy pro městys výhodné a pro příští roky tak bylo zajištěno financování připravovaných projektů. Další vývoj na finančních trzích tento předpoklad jednoznačně potvrdil.

Další úvěr, který městys splácí na základě smlouvy uzavřené s Komerční bankou a.s., je hypoteční úvěr ze dne 29. 12. 2000 ve výši 4 800 000,- Kč na výstavbu 18 bytových jednotek na Roubalově kopci. Ke dni 31. 12. 2018 je nesplacená částka tohoto úvěru ve výši 1 123 565,21 Kč.

Zastupitelstvo a správa městyse

Do 5. 10. 2018 pracovalo zastupitelstvo městyse v tomto složení:

Bc. Zdeněk Drašnar – starosta
Ing. Pavel Sobotka – místostarosta
David Bek – člen výboru pro společenské záležitosti
Mgr. Marcela Havrdová – člen výboru pro společenské záležitosti
Ing. Jiří Hlaváček – předseda kontrolního výboru
Ing. Jeronym Holý – člen finančního výboru
Mgr. Alena Lokvencová – předseda výboru pro společenské záležitosti
Ing. Vratislav Mareš – člen kontrolního výboru
Václav Suchánek – člen výboru pro společenské záležitosti
Ing. Radek Světlík – předseda finančního výboru
Ing. Miloš Vondřejc – člen kontrolního výboru

Od 6. 10. 2018 (po volbách) pracuje zastupitelstvo městyse v následujícím složení:

Bc. Zdeněk Drašnar – starosta
Ing. Pavel Sobotka – místostarosta
Mgr. Lenka Dudášková – člen finančního výboru
Ing. Milan Holinka – předseda kontrolního výboru
Ing. Jeronym Holý – člen finančního výboru
MUDr. Lucia Hrnčířová – člen kontrolního výboru
Mgr. Alena Lokvencová – předseda výboru pro společenské záležitosti
Václav Suchánek – člen výboru pro společenské záležitosti
Ing. Radek Světlík – předseda finančního výboru
Květoslava Špreňarová – člen výboru pro společenské záležitosti
Ing. Miloš Vondřejc – člen kontrolního výboru

K 31. 12. 2018, po 24 letech pracovního poměru, odešla do důchodu referentka/matrikářka městyse Květoslava Špreňarová. Za její poctivou a kvalitní práci, kterou pro Nový Hrádek udělala, jí patří velké poděkování. Na její místo nastoupila Jana Tulejová.

Vesnice roku - společné foto s komisí

Městys se přihlásil do soutěže Vesnice roku 2018 a v rámci krajského kola získal jedno z hlavních ocenění - Bílou stuhu za činnost mládeže. Městys obdrží z Ministerstva pro místní

rozvoj dotaci ve výši 600.000,- Kč. Toto ocenění by naše obec nezískala bez elánu, zapálení a obětavosti našich spoluobčanů, kteří mají chuť udělat něco pro radost našich dětí, mládeže a kterým není lhostejný kulturní a společenský život v našem městysi. Vzhledem k příkladné spolupráci s místními spolky a příspěvkovými organizacemi, které mají na získání ocenění nemalou zásluhu, byly poskytnuty tyto dary nebo navýšeny příspěvky: TJ Sokol Nový Hrádek - 100 000,- Kč, SDH Nový Hrádek - 100 000,- Kč,Římskokatolická farnost Nový Hrádek - 100 000,- Kč, základní škola - 25 000,- Kč, mateřská škola - 25 000,- Kč, Myslivecký spolek Šibeník - 25 000,- Kč, knihovna městyse - 25 000,- Kč.

V průběhu roku zastupitelstvo schválilo potřebná opatření k plnění povinnosti dle nařízení GDPR včetně Směrnice pro nakládání s osobními údaji a Sazebník úhrad za poskytování informací.

Náš městys je i nadále aktivním členem Dobrovolného svazku obcí Region Orlické hory, Dobrovolného svazku obcí Novoměstsko, Svazu měst a obcí ČR, Místní akční skupiny Pohoda venkova a Sdružení místních samospráv ČR. Stále platí, že členství v těchto organizacích je pro náš městys přínosné.

K 31. 12. 2018 byl počet obyvatel v naší obci 828, včetně trvale žijících cizinců tento počet činil 849. Přistěhovalo se 21 osob, odstěhovalo se 14 osob, narodilo se 10 dětí, zemřelo 6 občanů. Z těchto počtů je patrné, že pozitivní trend nárůstu obyvatel pokračuje.

Bc. Zdeněk Drašnar
starosta

Krátce...

- 7. prosince 2018 proběhla v restauraci Na Kovárně poutavá beseda nad knihou **Nebylo jim souzeno žít**. Autorky, starostka Sokolské župy Podkrkonošské – Jiráskovy Helena Rezková a členka Pavlína Špatenková, zasvěceně pohovořily o zmapování protinacistického odboje naší župy po roce 1938, který si vyžádal asi 160 obětí. Jejich vystoupení dojemně doplňoval přítomný svědek **pan Antonín Burdych (85 let),** z Bohdašína-Končin, kterému nacisté vyvraždili celou rodinu.
- 16. prosince se konal v kině oblíbený **Vánoční koncert** provedený místními účinkujícími. Diváky velmi okouzlily zejména děti ze školky. Děvčata byla za „bílé andílky“ a chlapci se představili jako „černí rohatí andílci“. Posluchače potěšil školní sboreček, chrámový sbor a vtipné farní divadlo. Nechybělo poděkování a sladká odměna dětem od starosty obce. Závěr byl jasný – přání šťastných Vánoc všem!
- 18. prosince nečekaně **zemřela** ve věku 84 let oblíbená a noblesní herečka **Jana Štěpánková**.
- 21. prosince po adventní mši sv. s lidovým zpěvem rorátů zazněl v kostele sv. Petra a Pavla **Předvánoční varhanní recitál** Vladimíra Jelínka. Slovem doprovázel P. Jindřich Tluka. Dobrovolné vstupné se použije na opravu střechy kostela.
- 23. prosince se občané sešli v 16.15 hod. na náměstí u rozsvíceného stromu, aby si opět po roce poslechli **Vánoční troubení koled**.

- 24. prosince přednesl chrámový sbor pod vedením Ing. Jiřího Hlaváčka **vánoční mši Missa brevis** od Jiřího Pavlici. Mši zazpívali i na svátek sv. Štěpána 26. prosince. Pro svoji zpěvnost, srozumitelnost a precizní provedení měla mezi posluchači velmi příznivý ohlas.
- 26. prosince se konala v sokolovně **Štěpánská taneční zábava**.
- 28. prosince proběhla Na Kovárně **Valná hromada hasičů** s obvyklým programem.
- 3. ledna 2019 poprvé v historii **přistála na odvrácené straně Měsíce sonda vyslaná Číňany**.

Tříkrálové koledníci

- 5. ledna proběhla Tříkrálová sbírka 2019
- 11. ledna **zemřel** v kanadském Torontu ve věku 91 let statečný **Jiří Brady**. Přežil jako jediný z rodiny holokaust, když se mu podařilo uniknout během pochodu smrti. Cestoval po světě, aby šířil fakta o nacistické zvůli.
- 16. ledna 2019 uplynulo **50 let od upálení** dvacetiletého studenta **Jana Palacha** ze Všetat. Chtěl svým činem vyburcovat z letargie naši společnost po potlačení „Pražského jara 1968“. Na mnoha místech republiky se konala vzpomínková shromáždění.
- 19. ledna se v sokolovně uskutečnil **Myslivecký ples**. Tradičně hrála hudba Styl. Účastníci si kromě tance užili mysliveckou kuchyni a případně si z tomboly odnesli nějaký úlovek z honů.
- 20. ledna proběhlo **úplné zatmění Měsíce**. Po celou dobu bylo od nás dobře pozorovatelné. Další podobné „nebeské divadlo“ bude až v roce 2025.
- **Zima** se letos projevila v pravé podobě. Po mnoha letech byl v lednu dostatek sněhu a celodenní mrazy dovolily k radosti lyžařů **3 týdny po sobě provoz lyžařského vleku.**
- 21. ledna **zemřela** ve věku 83 let herečka **Marie Kyselková**. Proslavila ji role ve filmu „Princezna se zlatou hvězdou“.
- 26. ledna náhle **zemřel** ve věku 85 let doma v Praze-Modřanech legendární herec, dabér a recitátor **Luděk Munzar**. 30 let působil na prknech Národního divadla. V roce 2012 za celoživotní činoherní mistrovství obdržel cenu Thálie. Poslední rozloučení s hercem se konalo v budově naší první scény.
- 26. ledna se konal v sokolově velmi zdařilý **Sokolský ples**. Měl ráz První republika a jeho oživením bylo kvalitní předtančení taneční skupiny z Dobrušky a také vystoupení sestavené z částí sletových skladeb Siluety a Borci. Nacvičila ho Markéta Vaňková.

Siluety a Borci na Sokolském plese

- 27. ledna se uskutečnil **Dětský karneval**. Masky byly zdařilé, zaujala jeptiška, svítící vánoční stromeček, rocker, čertíci, princezny a další. Při soutěžích a hrách řízených Ing. Janou Šinkorovou se děti dosyta vydováděly.

- 31. ledna 2019 bylo připomenuto **100leté výročí československé koruny.** ČNB uspořádala na Pražském hradě k tomuto výročí výstavu, které dominuje obří **zlatá mince v hodnotě 100 milionů korun**. Mince má průměr půl metru a váží 130 kg.
- 6. února 2019 **zemřel** ve věku 88 let legendární režisér **Václav Vorlíček**. Jeho chytrý a někdy „bláznivý“ humor mistrně zařazený do komedií a pohádek přesáhl hranice naší země. Nejvíce ho proslavil film **Tři oříšky pro Popelku**.
- 6. února byl vyhlášen **konkurz na ředitele** místní základní školy.
- 9. února uspořádali hasiči v sokolovně **Hasičský ples**. Hrály dvě hudby, Stavostrojka a skupina Antree. Vysokou úroveň plesu umocnila pěkná výzdoba sálu a bílé povlaky na židle. Nechybělo předtančení, fotokoutek a velmi štědrá tombola.
- 9. února **zemřel** ve věku 75 let dabér a herec Divadla Radka Brzobohatého, **Petr Oliva**.
- 14. února 2019 se dožil **100 let** legendární cestovatel **Miroslav Zikmund**. S Jiřím Hanzelkou procestoval celý svět. Za ráj na zemi označil Cejlon (dnes Srí Lanka). Ke stoletému výročí jeho narození byla vydána poštovní známka.
- 24. února uspořádala TJ Sokol 21. ročník **Přejezdu Orlických hor na běžkách**. Více než 80 lyžařů se na start přemisťovalo dvěma autobusy a po úspěšném zdolání trasy byli všichni pohoštěni v sokolovně dobrou polévkou.

Přejezd Orlických hor - Vojta Sobotka u tabule na Pěticestí

- 26. února **zemřel** ve věku 54 let oblíbený herec, producent a dabér **Jiří Pomeje**.
- 28. února **zemřel** ve věku 75 let herec, celoživotní kamarád a kolega Bolka Polívky **Jiří Pecha.**
- 28. února se konalo **Zasedání zastupitelstva městyse**. Starosta přítomné seznámil s bohatou činností a akcemi v „osmičkovém“ roce a s úspěšností v získávání značných finančních prostředků k jejich uskutečnění.

Martin Hilský: Být užitečný lidem a ještě jim udělat radost je smyslem mého života.

Anna Marková

SMSČR
SDRUŽENÍ MÍSTNÍCH SAMOSPRÁV

JUDr. Stanislav P o l č á k
předseda

Praha, 31. ledna 2019

Naše obce a města jsou stále více slyšet. I díky Novému Hrádku

Velká politika, ať už v Praze nebo v Bruselu, bývá mnohdy vzdálena problémům, se kterými se potýkají naše menší obce a města. Žijí v nich přitom miliony obyvatel, kteří si zaslouží kvalitní život a na které se bohužel často zapomíná. Je proto důležité, aby i oni měli zastání, někoho, kdo bude prosazovat jejich zájmy na celostátní i evropské úrovni. Velmi mě těší, že i díky Novému Hrádku takovou oporu naše obce mají. Sdružení místních samospráv ČR, kterého je Nový Hrádek platným členem, je stále více slyšet a, což je podstatné, máme i konkrétní výsledky.

V SMS ČR máme jeden společný cíl, aby se lidem dobře žilo v celé České republice, od velkoměst po nejmenší vesnici. Jen za poslední tři roky se počet našich členů zdvojnásobil, SMS ČR nyní sdružuje na 1800 měst a obcí ze všech koutů naší země. Jsme respektovaným partnerem vlády, ministerstev, krajů i dalších úřadů a organizací při jednáních o zákonech a opatřeních, která mají vliv na miliony obyvatel České republiky.

Společně a úspěšně prosazujeme spravedlivé rozdělování daní pro menší obce nebo čerpání peněz z evropských fondů pro smysluplné projekty. Usilujeme také o zachování dostupných a fungujících úřadů i kvalitních veřejných služeb na venkově nebo trvale udržitelný přístup ke krajině, abychom našim dětem jednou předali zdravou zemi. Navíc si společně vyměňujeme zkušenosti a prohlubujeme vzájemnou spolupráci. To vše se nám krok za krokem daří, ale máme před sebou ještě hodně práce.

Děkuji proto Novému Hrádku a všem jeho obyvatelům, že i díky nim prosazujeme naše společné zájmy – evropskou kvalitu života pro všechny občany České republiky. Chci Vás také ubezpečit, že i nadále bude SMS ČR urputným zastáncem obcí a ochotně Vám bude nabízet pomocnou ruku v boji se všemi výzvami, se kterými se potýkáte.

Stanislav Polčák, v.r.
předseda SMS ČR

SDRUŽENÍ MÍSTNÍCH SAMOSPRÁV ČR
Nábřeží 599, 760 01 Zlín – Prštné, IČ: 75130165
telefon: +420 577 688 103, +420 604 345 806
e-mail: info@smscr.cz, **web:** www.smscr.cz
datová schránka: khcbsyh

www.smscr.cz

MĚSTYS NOVÝ HRÁDEK - Hospodaření v roce 2018

Daň z příjmu ze závislé činnosti	3 249 546,90 Kč	
Daň z příjmu fyzických osob	72 349,07 Kč	
Daň z příjmu právnických osob -městys	435 100,00 Kč	
Daň z příjmu fyz.osob vybíraná srážkou	286 278,82 Kč	
Daň z příjmu právnických osob	2 630 864,67 Kč	
Daň z přidané hodnoty	6 459 099,07 Kč	
Odnětí lesní a zemědělské půdy-podíl	4 883,00 Kč	
Správní poplatky	21 020,00 Kč	
Poplatky ze psů	17 000,00 Kč	
Poplatek z rekreačního pobytu	37 760,00 Kč	
Poplatek za užívání veřejného prostranství	13 546,00 Kč	
Poplatek z ubytovací kapacity	0,00 Kč	
Zrušený odvod loterií…,daň z hazardních her	75 575,70 Kč	
Daň z nemovitosti	1 071 472,91 Kč	
Celkem daňové příjmy		**14 374 496,14 Kč**
		9853493,84
Prodej AT Stanice Na Farách splátka	73 642,00 Kč	
Prodej pozemků, akcií	439 160,00 Kč	
Celkem kapitálové příjmy		**512 802,00 Kč**
Lesní hosp.,prodej dřeva vč DPH	8 974,76 Kč	
Pronájem obchodu včetně DPH	29 040,00 Kč	
Příjmy z úroků zápůjčka VAK	4 933,62 Kč	
ZŠ - nájemné z prostor	7 500,00 Kč	
MŠ - nájemné z prostor	4 408,00 Kč	
Tělovýchova-pronájem LV	1 000,00 Kč	
Odvádění a čištění odpadních vod	44 262,00 Kč	
Kino, vstupné,dary	47 407,63 Kč	
Kultura, příjmy z činnosti,dary	44 462,00 Kč	
Zdravotnictví, pronájem	12 500,00 Kč	
Bytové hospodářství, nájemné, služby,úroky	993 944,00 Kč	
Nebytové hospodářství	5 482,00 Kč	
Pohřebnictví	18 270,00 Kč	
Komunální služby, územní rozvoj,nájemné	17 428,60 Kč	
Komunální odpad, prodej popelnic, služby	198 099,00 Kč	
Třídění KO-EKOKOM, železo,papír	219 880,10 Kč	
Požární ochrana - dary,náhrady+pronájem hř.	2 000,00 Kč	
Splátka VAK	189 007,00 Kč	
Péče o vzhled a VZ	1 200,00 Kč	
Fin.vypoř.min.let,dividendy	1 327,79 Kč	
Celkem nedaňové příjmy		**1 851 126,50 Kč**

Převody z rozp. účtů do SF,HÚ	6 800 689,67 Kč	
Dotace na volby	67 981,00 Kč	
Dotace ze SR na správu	278 500,00 Kč	
Dotace pro ZŠ	176 844,40 Kč	
Dotace pro MŠ	940 722,05 Kč	
Dotace od Úřadu práce Náchod	927 496,00 Kč	
Příspěvek Sněžné na JSDH	31 619,00 Kč	
Dotace pro JSDH	28 236,00 Kč	
Dotace výtah ZŠ	2 191 837,36 Kč	
Dotace přístavba hasičárna	1 600 059,83 Kč	
Dotace na les	2 400,00 Kč	
Dar KHK	20 000,00 Kč	
Dotace KHK Hravá zahrada mš	557 100,00 Kč	
Celkem dotace		**13 623 485,31 Kč**
Celkem příjmy		**30 361 909,95 Kč**
Konsolidace příjmů		**-6800689,67**
Úhrn příjmů		**23 561 220,28 Kč**

Výdaje:		z toho investice
Lesní hospodářství	20 211,00 Kč	
Obchod a cestovní ruch	0,00 Kč	
MK,chodníky vč. nám.a zimní údržby,cyklostezka	1 398 431,27 Kč	111 750,00 Kč
Lyžařský vlek - odvody za odnětí půdy	910,00 Kč	
Výpůjčka VAKu	0,00 Kč	0,00 Kč
ČOV, kanalizace	51 583,00 Kč	
ZŠ-přísp. na provoz,opravy,udrž.,investice	9 482 896,62 Kč	7 789 258,22 Kč
MŠ a ŠJ,přísp.na provoz ,investice	1 948 486,05 Kč	136 230,00 Kč
Kino včetně víceúčelového využíti	201 953,11 Kč	
Knihovna	79 539,00 Kč	
dar spolek myslivci	25 000,00 Kč	
FO	43 761,00 Kč	
Kultura vč památek	229 425,50 Kč	81 217,00 Kč
Dar církev	200 000,00 Kč	
Zdravotnictví	1 132 408,72 Kč	
Komise pro obřady a slavnosti	21 251,00 Kč	
Přísp. na opravy sokolovny vč.daru 100 000Kč	765 650,00 Kč	
Využití voln.času + ost.tělových.čin.	303 726,00 Kč	82 000,00 Kč
Příspěvek-HOSPIC, NONA,Luňáková	15 000,00 Kč	
Volby prezident, zastupitelstvo	69 824,37 Kč	0,00 Kč
Bytové hospodářství	621 092,86 Kč	32 600,00 Kč
Sportovní zařízení v majetku obce	16 335,00 Kč	

Veřejné osvětlení	78 730,61 Kč	
Pohřebnictví	654 378,92 Kč	
Pozemky+VTE,zástavba RD,služby,kom.sl.	3 791 497,59 Kč	3 126 241,00 Kč
Odpadové hospodářství -odvoz KO	237 807,40 Kč	
Třídění KO,BIO, sběr nebezp.odpadu	388 090,10 Kč	155 092,00 Kč
Stezky	96 430,20 Kč	59 040,00 Kč
Péče o vzhled obce a veřejnou zeleň	1 142 184,00 Kč	
Hasiči	2 495 473,24 Kč	1 955 935,89 Kč
Zastupitelstvo obce	909 250,56 Kč	
Činnost místní správy	1 615 023,71 Kč	
Daň z příjmu za obec a DPH	516 407,00 Kč	
Pojištění majetku obce	28 604,00 Kč	
Finanční operace, peněžní ústavy	38 241,98 Kč	
Převody vlastním fondům obce ,SF	6 800 689,67 Kč	
Dotace DSO Orlické hory,Novoměstsko	44 021,40 Kč	
Celkem výdaje	**35 464 314,88 Kč**	**13 529 364,11 Kč**
konsolidace	**6 800 689,67 Kč**	
Celkem výdaje po konsolidaci	**28 663 625,21 Kč**	
Rozdíl	**-5 102 404,93 Kč**	

Třída 8		
Hypotéční úvěr - splátky	**-349 460,10 Kč**	
Dlouhodobé přijaté půjčené prostředky	**4 458 437,28 Kč**	
Změna stavu fin.prostředků na BÚ	**987 383,29 Kč**	
Operace z peněžních účtů-DPH z PDP	**6 044,46 Kč**	
Financování třídy 8	**5 102 404,93 Kč**	

Městys Nový Hrádek - Rozpočet na rok 2019

druh příjmu nebo výdaje	*par.*	*třída*	*příjmy v tis.Kč*	*výdaje v tis.Kč*
Příjmy				
Daňové příjmy		**1**		
Daně			15 095,00	
Správní a místní poplatky			87,50	
Daňové příjmy celkem			**15 182,50**	
Nedaňové příjmy		**2**		
Lesní hospodářství, prodej dřeva			288,00	
Nájemné z budov a pozemků			1 071,77	
Ostatní příjmy - kino,kultura,pohřebnictví			90,00	
Odpadové hosp.-za svoz a třídění KO			430,00	
Dotace "Hřebenovka"			4 130,29	
Ostatní - úroky, služby,splátky VAK			264,01	

Nedaňové příjmy celkem		2	**6 274,07**	
Kapitálové příjmy		**3**	**0,00**	
prodej vodovodu,kanalizace,pozemků			0,00	
Dotace		**4**	**9 872,41**	
Celkem příjmy			**31 328,98**	
Výdaje				
Běžné provozní výdaje		**5**		
Lesní hospodářství	1032			206,00
Vnitřní obchod	2141			5,00
Místní komunikace vč.chodníků a LV	22xx			1 915,91
ČOV	2321			80,00
Školství, MŠ 910 tis,ZŠ 1434,83 tis.	311x			2 344,83
Kulturní činnost včetně knihovny a kina	33xx			789,40
Tělovýchovná činnost	34xx			202,00
Ostatní tělovýchovná činnost - Sokol	3419			500,00
Zdravotnictví	3519			375,00
Dar farnost	3330			0,00
Dar HOSPIC	3525			5,00
Dar Luňáková sociální služby	35..			5,00
Bytové a nebytové hospodářství	361x			855,00
Veřejné osvětlení	3631			117,00
Pohřebnictví	3632			530,00
Naučná stezka, protipovodňový plán	374x			20,00
Komunální služby	3639			1 521,00
Komunální odpad, svoz,třídění, sběr	372x			527,00
Vzhled obce a veřejná zeleň	3745			594,00
Dar stacionáři NONA	4356			5,00
Ochrana obyvatelstva	5212			10,00
Jednotka sboru dobrovolných hasičů	55xx			290,00
Obecní zastupitelstvo	6112			1 171,00
Správa úřadu městyse	6171			1 839,00
Volby zastupitelstvo	6115			
Volby prezident	6118			0,00
Příjmy a výdaje z fin.operací,úroky,poplatky	6310			102,00
Pojištění majetku obce	6320			35,00
Platba DPH...,	6399			150,00
Přísp. DSO Orl. hory, Novoměstsko…	6409			48,00
Rezerva - živelní pohromy a krize	5213			28,00

Rezerva, různé	6409			475,00
Běžné provozní výdaje celkem				**14 745,14**
Kapitálové výdaje - INVESTICE		**6**		
Cyklostezka Levín	2219			600,00
MŠ zahrada	3111			
MŠ zahrada i pro veřejnost	3421			1 702,00
MŠ příprava přístavby	3111			50,00
Zšvybavení učeben….	3113			8 092,20
ZŠ výtah	3113			
ZŠ vytápění	3113			0,00
Čističky čp. 59, 123	3612			1 200,00
Stezka "Frymbulín"	3742			100,00
Zasíťování Na Farách vč.veř.osvětlení	3639			300,00
Rozhledna	3639			5 000,00
Kontejnery na tříděný odpad	3725			200,00
Pozemky	3639			0,00
Přístavba hasičské zbrojnice	5512			0,00
Stroje, zařízení KS	3639			300,00
Kapitálové výdaje celkem				**17 544,20**
Celkem			**31 328,98**	**32 289,34**
Financování		**8**		
Přebytky minulých let			2 210,36	
Splátky dlouhodobé úvěry				1 250,00
Celkem /kontrolní součet/			33 539,34	33 539,34

ROZPOČET V PŘÍJMECH je SCHVÁLEN NA POLOŽKY VE TŘ. 4,
VE VÝDAJÍCH NA PARAGRAFY USNESENÍM č. ZM3-36/2018

Krkonoše 16.2.2019 pohledem ze Šibeníku

Dvě ze Zlatých korun Královéhradeckého kraje skončily na Novém Hrádku!

Ocenění Zlatá koruna Královéhradeckého kraje v pondělí 21. ledna 2019 z rukou hejtmana Jiřího Štěpána a náměstkyně Martiny Berdychové obdrželo patnáct dobrovolníků, kteří dlouhodobě pracují s dětmi a mládeží.

Pro nás je velice potěšitelné, že mezi oceněnými byly **Jarmila Grimová a Olga Beková**, které působí v našem sboru dobrovolných hasičů, kde více jak 23 let vedou kroužek mladých hasičů. Děkujeme a gratulujeme!

Jarmila Grimová a Olga Beková

75. výročí Velkého útěku

Na letošní měsíc březen 2019 připadá 75. výročí od legendárního Velkého útěku spojeneckých letců, kteří uprchli v noci z 24. na 25. března 1944 ze zajateckého tábora *Stalag Luft 3* Sagan (Zaháň, dnes Żagań v Polsku) v Dolním Slezsku. Z celkového počtu 76 uprchlých zajatců se jen třem letcům podařilo dosáhnout svobody. Jednalo se o dva Nory a jednoho Holanďana. Ostatních 73 letců bylo během následujících dnů a v rozmezí tří týdnů zadrženo a na přímý rozkaz Adolfa Hitlera (1889–1945) padesát z nich popraveno. Nás bude zajímat příběh F/Lt Bedřicha Dvořáka a jeho přítele F/Lt Desmonda Plunketta, neboť má přímou souvislost s náchodským regionem respektive Novým Hrádkem.

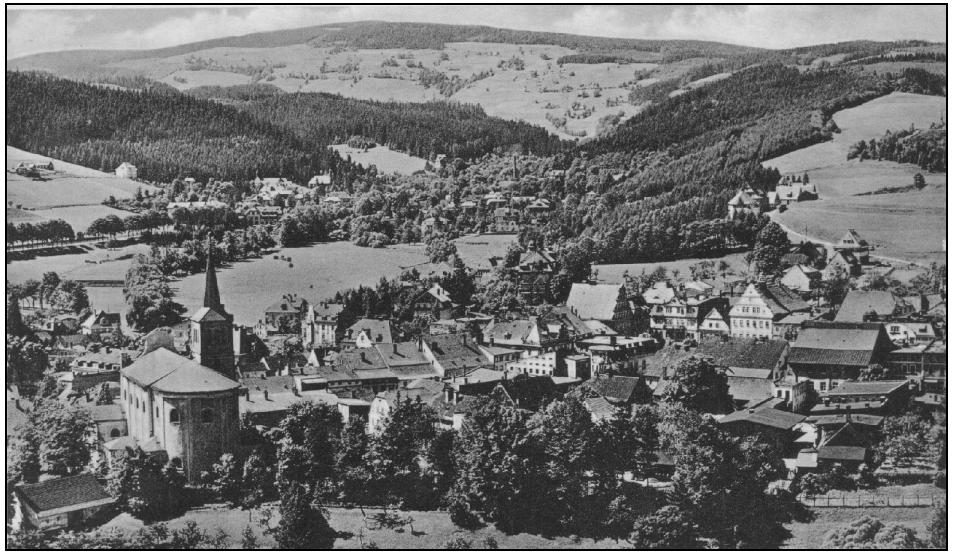

Duszniki-Zdrój (Bad Reinerz)

Kapitán letectva Bedřich *„Freddie“* Dvořák (1912–1973) se narodil v Chotěnově u Litomyšle, za I. republiky byl aktivním důstojníkem, stíhacím pilotem 36. letky Leteckého pluku 2 v Olomouci. Přes Polsko se dostal do Francie, kde létal na frontě u GC III/7. Po kapitulaci přes Gibraltar do Anglie byl přijat do RAF VR a přidělen k 312. čs. stíhací peruti. Dne 3. června 1942 byl jeho Spitfire Mk.VB BL340/DU-X nad Kanálem (operace *Circus 6*) okolo 15.30 sestřelen, pilot opustil stroj na padáku a zlomil si ruku. Byl vyloven francouzskými rybáři, kteří jej předali do německého zajetí. Prošel několika nemocnicemi a byl odeslán do tábora *Stalag Luft 3* v Saganu. Jeho kamarád F/Lt Desmond *„Des“* Lancelot Plunkett (1915–2002) pocházel z indického Gunturu, národnosti byl rhodéské. Příslušník 218. perutě *„Gold Coast“* byl sestřelen při svém 8. operačním letu nad severním Holandskem. Z osmičlenné osádky přežilo 5 letců, kteří upadli do zajetí. Plunkett byl později rovněž přemístěn do Saganu.

Práce na tunelech *Tom*, *Dick* a *Harry* začaly 11. dubna 1943 z tábora v severním sektoru. První dva tunely byly trasovány na západ, přičemž *Tom* byl Němci objeven a 8. září vyhozen do vzduchu, zatímco *Dick* byl využit jako sklad písku po zajištění stavebních prací v místech budoucí stavby tábora západního sektoru, kam tunel původně vedl.

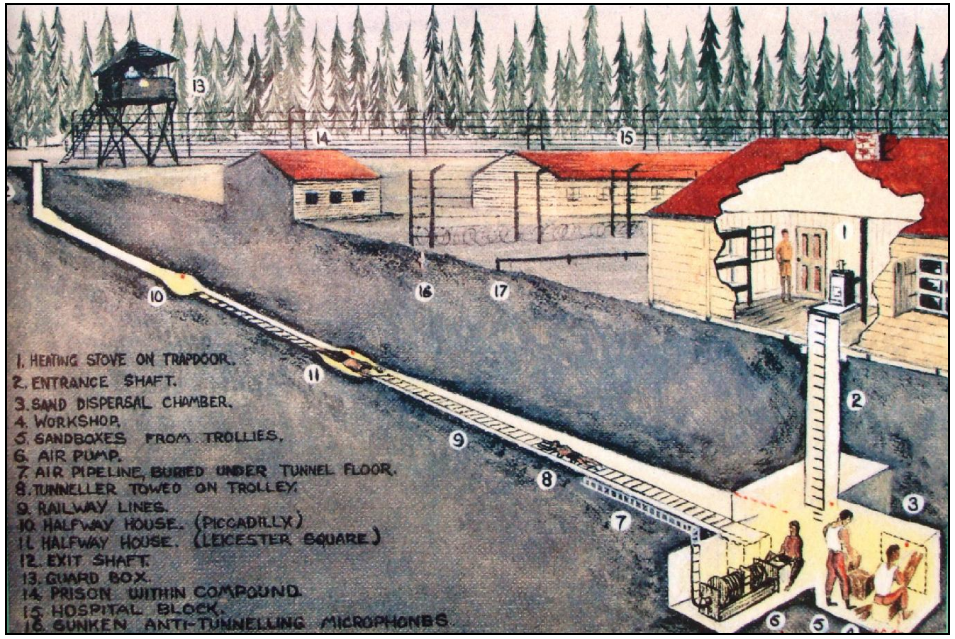

Tunel Harry

K dokončení plánované trasy zůstal tunel *Harry*. Vedl z baráku č. 104. Na organizaci, přípravě a kopání se podílelo 600 zajatců. Bylo vytvořeno 5 skupin kopáčů po čtyřech lidech, kteří intenzivně ve dne v noci (pokud to bylo možné) pracovali. Tunel *Harry* byl dokončen v březnu 1944. Vchod začínal svislou šachtou v betonovém soklu ukrytý pod kamny. Tunel v hloubce 9 m dosáhl délky 111 m, široký byl minimálně 45/52 cm a vysoký 52/54 cm. Měl elektrické osvětlení, byly v něm položeny kolejnice s třemi nízkými dřevěnými vozíky k převážení vykopaného písku, byl vyztužen prkénky z paland. V tunelu byla dvě rozšířená místa pojmenovaná podle stanic londýnského metra *Picadilly Circus* a *Leicester Square*. Na výdřevu bylo použito 2000 prken z postelí a podlah, 45 patrových postelí, 153 m drátu na elektrické osvětlení a asi 750 hřebíků, 750 plechovek od mléka na zhotovení rozvodů vzduchotechniky a 113 m lana. Písek roznášeli „tučňáci“ po táboře (40 tun), byl ukrytý v divadle (80 tun) a 12 tun bylo přeneseno do tunelu *Dick*.

Bedřich Dvořák

Des Plunkett následován B. Dvořákem se protáhli tunelem a po půl kilometru se podchodem dostali na saganské nádraží. Příchod na nástupiště blokovala skupina sovětských zajatců, navíc se kontrolovaly jízdenky i lístky pro vstup na nástupiště. Bylo právě 23:30, když staniční rozhlas ohlašoval letecký nálet.

Zmatku oba letci využili a přiběhli na peron v okamžiku, kdy přijížděl expres Berlín–Breslau a nastoupili do posledního vagónu. Vzápětí se expres rozjel a přes Liegnitz (Legnica) pokračoval do Breslau (Vratislav,Wrocław), kde oba v 02:30 vystoupili. Měli štěstí, opustili Sagan včas, neboť po odjezdu byla vypnuta elektřina a nádraží s městem se ponořilo do tmy. Další vlaky vypraveny v tu dobu nebyly. Na první ranní vlak čekali v hale do 06:00, kdy jim jel první spoj do Glatz (Kladsko, Kłodzko). Před šestou hodinou nastoupili do vlaku a o dvě hodiny později přestupovali v Kladsku na motorový vlak se dvěma vozy, který stál na jiné koleji a nástupišti od nádraží. Z něho dopoledne před 10. hodinou vystoupili v Bad Reinerz (Dušníky, Duszniki Zdrój) v době, kdy venku silně chumelilo.

Desmond Plunkett

Z Dušníků se pěšky prodírali zasněženým horským údolím k předhůří hor a bývalé československé státní hranici. Pochod ve sněhu navíc stěžoval Des Plunkett, který měl na nohou obyčejné polobotky. Za soumraku přešli Čihalku a Olešnici v Orlických horách. Na cestě před sebou dohonili muže, se kterým se dal B. Dvořák opatrně do řeči. Byl to holič Antonín Fišer (1914–1987). Bydlel v Novém Hrádku čp. 207, měl nemocný žaludek, což ho uchránilo před totálním nasazením do Říše. Každý den, za každého počasí, chodil pěšky nebo jezdil na kole do Olešnice. Na náměstí měla paní Schönbachová, vdova po padlém německém vojákovi, pronajaté holičství, u které A. Fišer provozoval své řemeslo. Pozdě odpoledne se nyní vracel domů na Nový Hrádek. Dvořák mu sdělil, že jsou uprchlíci z „Rajchu“ a po krátkém zaváhání později prozradil, že jsou uprchlí váleční letci.

Mezi Olešnicí a Rzy procházela protektorátní hranice. Hrozilo nebezpečí, že budou zadrženi německou hraniční policií (*Grenzpolizei*). Proto holič A. Fišer šel několik metrů před nimi a v husté chumelenici přivedl letce několik set metrů před celnici, kterou bylo nutné obejít. Zatímco holič pokračoval k celnici, letci sešli z cesty a podél Olešenky obešli nebezpečné místo s německými vojáky, aby se na druhé straně opět sešli s panem Fišerem.

Jejich první zastávka byla v obci Dlouhé, kde se pokusili získat pomoc v Bartoňově vile. Správcem zde byl pplk. pěch. Josef Šlajs (*1891), bývalý francouzský legionář, naposledy velitel III. praporu Pěšího pluku 30 *„Aloise Jiráska“* ve Vysokém Mýtě, což bylo holiči Fišerovi známo. Dveře však otevřela jeho manželka, která z představy nebezpečí téměř omdlela a odmítla je pustit dovnitř. Holič je poté dovedl přes kopec Šibeník na Nový Hrádek.

Antonín Fišer

B. Dvořák s D. Plunkettem se v domě u holiče A. Fišera nejprve ohřáli a usušili. Ten zatím vyjednal a zajistil pro oba letce ubytování u Josefa Tošovského (1900–1969), tamějšího majitele Turistického domu na náměstí čp. 27-28. Na falešné

doklady se zapsali do knihy hostů a první noc strávili v poměrně klidném a bezpečném prostředí: *„Proto ještě ten večer došli do Nového Hrádku do našeho hostince, kde jsem pomáhala svému bratrovi Josefu Tošovskému. To byla tuším sobota večer, přijížděli lyžaři a obsadili všechny hostinské pokoje. Pro ně zbylo místo už jen v naší ložnici. Bratr jim předložil knihu cizinců, legitimace měli v pořádku, sice pod jinými jmény, které jim obstaral dozorce, jak jsem se od nich dozvěděla. Také jim obstaral věci k přešívání civilního šatstva. Také nám vyprávěli, jak hloubili tunel pod kamny v rohu cely, to byla nepředstavitelná práce. V hostinci bylo dost lidí, tak se mezi ostatními dobře ztratili. Nikoho z hostů nenapadlo, že jsou to letci. Mně to bratr řekl, abych věděla, jak mám s nimi jednat. V pokoji, kam jsme je uložili, bylo brzy teplo. Usušili si oblečení a boty, vypili čaj. Já jsem jim donášela jídlo celý týden, dokud jim bratr nesehnal další bezpečné ubytování v Novém Městě nad Metují. Na rozloučenou jsem jim přála, aby se šťastně vrátili domů, což se jim také splnilo. Za vše, co jsme pro ně udělali, poděkovali,“* vzpomínala v dubnu 1994 paní Miloslava Valášková, rozená Tošovská (1921–1998).

Hostinec u Tošovských

Mezitím Josef Tošovský vyjednal s panem Bohuslavem Smolou (1912–1977), majitelem hostince U Smolů na Husově náměstí čp. 6 v Novém Městě nad Metují další úkryt. Pobyt na Novém Hrádku byl nebezpečný. Již v neděli večer, 26. března, proto převedl letce do hospodářské stodoly pod kopcem Žďár u řeky Metuje, vedle Sepského mostu, kterou Smolovi vlastnili: *„...přišel k nám do hostince jeden občan* [Josef Tošovský] *z Nového Hrádku. Otázal se mě, jestli jsem Čech, a když ano, že musím něco udělat pro dva partyzány. Tázal jsem se, co to má být? Řekl, že pro ně potřebuje úkryt. Dohodli jsme se a v jednu hodinu v noci je přivedl. Ukryl jsem je ve stodole, která stojí na kraji města ´Pod Žďárem´. Když byli ukryti*

pět dnů, svěřil jsem tajemství Ironkovi, Ilnerovi a Škvárovi. Společně jsme se starali o potraviny a zprávy zvenčí. Až později jsem se dozvěděl, že se jednalo o uprchlíky ze zajateckého tábora m.j. kpt. Dvořáka," vzpomínal po válce hostinský B. Smola.

Josef Tošovský s manželkou a sestrou Miloslavou

Letci vydrželi zahrabáni v seně pět studených noci, přičemž 31. března jim bylo sděleno, že velké pátrání *Grossfahndung* bylo odvoláno. Na radu Josefa Tošovského v sobotu večer odešli ve směru na Dobrušku, kde bylo nejbližší nádraží a odkud mohli odjet do Pardubic, kde B. Dvořák spoléhal na pomoc od známých z doby svých studií před válkou. V nedaleké vesnici Spy na okraji našli odpočinek u dosud nezjištěného hospodáře a v neděli ráno 2. dubna procházeli ztichlými uličkami Dobrušky k nádraží. Při své ranní pochůzce byli letci zastaveni protektorátním vrchním strážmistrem Františkem Cidlinou (*1891), velitelem místní četnické stanice. V liduprázdné ulici připadali F. Cidlinovi podezřelí, proto ukázal na blízkou rampu a požadoval vybalit zavazadla. V jednom z nich měli komisárek chleba a v něm zapečeny osobní známky letců RAF, které se nosily pro identifikaci na krku. Přestože byla při prohlídce vrchnímu strážmistrovi řada věcí podezřelých, tak je propustil. Dvořák s Plunkettem odjeli prvním vlakem z Dobrušky do Opočna, kde přesedli a přes Hradec Králové dojeli krátce po polední do Pardubic. Dvořák však ve městě žádnou pomoc nesehnal. Byly dva roky po heydrichiádě, byly vypáleny Lidice a Ležáky, mnoho odbojářů popraveno a uvězněno. Mezi lidmi panoval strach z provokatérů. Na falešné doklady přespali v hotelu Modrá hvězda a v pondělí ráno 3. dubna odjeli osobním vlakem z Pardubic do Kolína, kde přestoupili na přípoj do Prahy. Z nádraží odjeli za hostinským (doposud nezjištěného jména) do Kbel, na kterého dostali kontakt od F/Lt Johna Stowera (1916–1944), kterému pomohl

při jeho prvním útěku. Hostinský nebyl k zastižení tři dlouhé dny, kdy první noc strávili v úkrytu pusté uličky na rozhraní Vysočan a Libně a dvě další v jednom laciném hotelu. Podle poznámek v sešitku B. Dvořáka, který zoufale hledal pomoc, se dočteme: *„3.4.- Praha, 4.4.- Kolín, 4.4.- Praha, 5.4.- Pardubice, 6. 4.- Praha..."*. Teprve večer 6. dubna se podařilo vyhledat hostinského, který pomohl k další cestě, dal jim najíst a nechal přespat na verandě.

Na velký pátek, 7. dubna, odjeli vlakem z Prahy přes Tábor a Písek do Domažlic, odkud chtěli pokračovat přes Německo do Švýcarska. V Domažlicích přespali v malém hotelu a další den dopoledne, 8. dubna, pokračovali opět vlakem do Klatov s cílem přijet do pohraničního města Fűrth im Wald v Německu. Při prohlídce horlivým protektorátním četníkem byli na klatovském nádraží zatčeni: *„Zatčen jsem byl českým policistou, jehož jméno jsem nezjistil, na nádraží v Klatovech (Klattau), který se choval a jednal hůře než Němci,"* uvedl F/Lt B. Dvořák v závěru protokolu po návratu ze zajetí. Na místě byli uvězněni a vyslýcháni: *„Vyslýchající komisař jménem Sommer, tvrdící, že byl zál. důst. u let. pluku v Nitře."*

V Klatovech pobyli do 4. května, než byli převezeni do pankrácké věznice k dalšímu výslechu pražským *Gestapem*. Setkali se zde s dalším útěkářem F/Lt Ivo Tonderem (1913–1995). B. Dvořák prošel výslechy v Petschově paláci a samovazbou v pankrácké věznici. V úterý 21. listopadu byl předán vojenské správě a dalších deset dní strávil ve vězení na Hradčanech. Koncem listopadu byli společně s F/Lt Ivo Tonderem přemístěni do *Stalag Luft 1* v Barthu. Poté byli odsouzeni k trestu smrti a na svůj ortel čekali od ledna 1945 v *Oflagu IVC* na zámku pro prominentní vězně v saském Colditz, než byli 16. dubna 1945 osvobozeni 1. americkou armádou. Válku oba letci přežili.

Major B. Dvořák naposledy působil u Letecké vojenské akademie (LVA) v Hradci Králové a Pardubicích. V září 1948 byl od letectva vyhozen, vystěhován do nevyhovujícího bytu, o rok později zatčen Státní bezpečností (StB). Po propuštění pracoval v dělnických profesích. V roce 1960 vážně onemocněl a byl dán do invalidního důchodu. Zemřel po těžké nemoci v zapomnění v Pardubicích. V roce 1991 rehabilitován a jmenován plukovníkem in memoriam. Des Plunkett byl vězněn 7 měsíců na Hradčanech, než byl převezen do *Stalag Luft 1* v Barthu, odkud byl po osvobození repatriován do Anglie. Dva roky sloužil u RAF, poté byl manažerem u *Calcutta Aircraft Company* v Indii, v roce 1959 se s rodinou usadil v Jižní Rhodesii (dnes Zimbabwe). Od roku 1975 přestal létat a vrátil se do Anglie. Po smrti manželky žil v 90. letech minulého století v *RAF Association Home* ve Storringtonu, v hrabství West Sussex, kde zemřel.

Jan Rail – Irena Vlachová
(redakčně kráceno)

Prameny:
VHA-VÚA Praha-Ruzyně
ABS Brno
Pozůstalost plk.in mem. B. Dvořák
Bidlo, Zdeněk: Útěk ze Saganu, Naše vojsko, Praha 1968
Rail, Jan: Třikrát o Zaháni, ČsOL Hradec Králové, 2016

Poděkování:
Bc. Zdeněk Drašnar, Antonín Fišer, ml., Vítek Formánek, PhDr. Jiří Mikulka, Jaroslav Popelka, Vladimír Říha, Miloš Smola, Josef Svatoš, Milan Šindler.

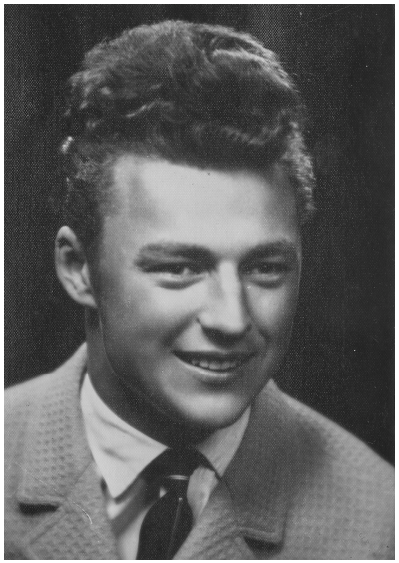

Vzpomínka

Dne 28. února 1969 zemřel Miloslav Štěpán, veterinární technik z Nového Hrádku, na následky tragické autonehody.

Miloš, jak jsme mu všichni říkali, se narodil 27. března 1945 v Novém Hrádku v roubené chalupě v dnešní Kopeckého ulici č.p. 141, jako druhorozený syn do rodiny Anežky a Josefa Štěpánových. Dětství a školní léta prožil v Novém Hrádku s rodinou a svými kamarády.

Zajímal se o všechna řemesla, která v Novém Hrádku existovala. Ať to bylo truhlářství u Drašnarů či Novotných, sedlářství u pana Černého, knihařství u pana Grima, kováře pana Černého, instalatérství pana Janečka, pekařství pana Hlaváčka, elektrikáře pana Ptáčka, řeznictví pana Přibyla a pana Grulicha. Rád si popovídal s legionáři - panem plukovníkem Drašnarem a panem Umlaufem - i ostatními vojáky z 1. světové války, hajným panem Šotolou a nadlesním panem Mikšátkem, dřevorubci panem Šolinem a s panem Přibylem – Poňkem.

Byl členem sokola, hasičů a ministrantem u pana faráře Filipa. Ten při odchodu z Nového Hrádku v roce 1957 rozdělil hochům, kteří chodili ministrovat, velký betlém a Miloš byl jedním z obdarovaných. S dostavbou betlému mu pomohl již zmíněný pan Přibyl – Poněk. Rodiče hospodařili a provozovali povoznictví, takže od útlého dětství byl Miloš v kontaktu se zvířaty a s prací kolem nich. Nejvíce si oblíbil koně. Ve dvanácti letech ho otec poslal poprvé samotného s koňským povozem do Nového Města. Při práci se zvířaty ho nadchl veterinární lékař pan Kašpar a Miloš si vybral tuto práci jako své povolání. Proto po ukončení základní školy nastoupil v roce 1959 na Střední školu veterinární v Hradci Králové. Odmaturoval s vyznamenáním v roce 1963 a nastoupil jako veterinární technik na stanici Náchod – Vysokov na místo asistenta právě u doktora Kašpara. Tato práce ho zcela naplňovala, byl mezi zvířaty a hlavně mezi lidmi. V tehdejší době byla většina zvířat ještě v malochovech po hospodářstvích.

Byl hlavním iniciátorem stavby nového rodinného domu a na jaře 1964, s podporou rodičů, se pustil do jeho výstavby. Na podzim byla stavba pod střechou a Miloš narukoval na vojnu. Ze zdravotních důvodů byl zproštěn vojenské služby a o vánočních svátcích byl zpět mezi námi. Další rok pomohl s dostavbou domu a po širokém okolí vykonával stále veterinární praxi. Roku 1967 se přihlásil na vysokou školu veterinární v Brně k dálkovému studiu, na kterou byl přijat a tak mohl zahájit studium při práci. Doma mezitím přestavěl stodolu, sboural starou chalupu a absolvoval myslivecký kurz. Žil prací, láskou a porozuměním k druhým, vyhledával společnost a rád zpíval.

Dne 18. února 1969 byl vyslán veterinární správou, ještě společně s dvěma kolegy, na seminář do Prahy. U Přelouče do jejich osobního vozu čelně narazil nákladní vůz. Po nárazu Miloš ještě pomohl kolegům, kteří seděli na předních sedadlech, ven z vozu, a potom se vydal pěšky asi dva kilometry k telefonu, aby zavolal pomoc. Po zavolání sanity však zkolaboval a deset dní bojoval v pardubické a hradecké nemocnici o život. V pátek 28. 2. 1969 bohužel zemřel ve věku nedožitých 24 let na následky vnitřních zranění.

5. března jsme ho naposledy vyprovodili z domu smutku na voze taženém dvěma páry černých koní do kostela a na místní hřbitov za doprovodu rodiny, příbuzných, sousedů, kamarádů a široké veřejnosti.

Čest jeho památce. Ivo Štěpán, bratr

21. ročník přejezdu Orlických hor na běžkách

Letošní přejezd Orlických hor na běžkách byl plánován z Panského pole u Rokytnice v OH na Šerlich. Jenže...

Deset dní před termínem akce jsme se dozvěděli, že by autobusy nemohly na účastníky čekat na parkovišti na Šerlichu, protože tam je stále plno, a tak nám nezbylo, než trasu přejezdu otočit a stejně jako vloni zvolit start na Šerlichu a cíl na Panském poli. Jak se ukázalo, bylo to rozhodnutí velmi rozumné, neboť trať byla tak náročná, že mnozí účastníci tvrdili, že by to v opačném směru snad ani nezvládli.

V sobotu 23. února 2019 před devátou hodinou ranní se 80 nadšených běžkařů sešlo v Novém Hrádku na náměstí, aby podle předem připravených rozpisů nastoupili do dvou autobusů a následně na Šerlichu v 9:45 vyrazili na 23 kilometrů dlouhou trasu. Počasí nám přálo, bylo slunečno a krásná viditelnost. Také sněhu bylo habaděj, byl však přemrzlý a tím pádem také tvrdý a ostrý. Každý pád pak bolel dvojnásob. Cestou se muselo několikrát přemazávat, protože vosk ze skluznic rychle mizel.

Společné foto před startem na náměstí

Zatímco borci a borkyně na běžkách poctivě ukrajovali své kilometry na trati, autobusy přejely na Panské pole, kde čekaly, až se opět postupně zaplní. První účastníci doslova přišvištěli od pevnosti Hanička už ve 13 hodin a brzy na nimi další a další, takže první autobus se naplnil už před druhou hodinou odpolední a vyrazil zpět k hrádouské sokolovně, kde místní obětavé sokolky pro všechny účastníky připravily skvělou gulášovou polévku.

Šťastní lyžaři v cíli

Liduška Martinková rozdává polévku

Druhý autobus se plnil o něco déle. Jednak se cestou podařilo jednomu běžkaři vytrhnout vázání, takže polovinu trasy mohl jet jen na jedné lyži, ale především ti méně zkušení radši chodili větší sjezdy pěšky, neboť si je netroufli na zmrzlém sněhu sjíždět. I díky této opatrnosti se do cíle všichni dostali ve zdraví a druhý autobus se mohl v 15.15 vydat na zpáteční cestu.

Všichni účastníci byli sice unaveni, ale šťastní, že to dokázali. A jedno, zda třeba po dvacáté nebo zda jeli letos poprvé.

Za pořadatele

Ing. Pavel Sobotka, náčelník TJ Sokol Nový Hrádek

Pohledy do olešnické historie

V úterý dne 29. ledna 2019 se uskutečnila v místní knihovně beseda s farářem novohrádovské farnosti P.Jindřichem Tlukou, který se zajímá o místní historii hostinského Josefa Moschnitschka a faráře Antona Rüricha i o olešnický pivovar.

P. Jindřich Tluka

Hostinský Josef Moschnitscha

Nejznámější chatou v Olešnici v Orlických horách je dodnes Číhalka pod Vrchmezím. Majitelem do roku 1945 byl Josef Moschnitscha, rolník a hostinský (*1872, +1945). V roce 1869 byla nejprve postavena vinárna a teprve na začátku 20 století ji pan Moschnitscha přestavěl na horskou boudu. Chata byla před 2. sv. válkou, velmi oblíbená, hojně navštěvovaná i hosty z blízkých lázní Duzsniki. V sobotu se zde konaly taneční zábavy, večírky i svatby, v neděli pak různé koncerty. Za 2. sv. světové války to bylo letovisko říšských Němců. Dobře prosperující chata s oblíbeným panem hostinským byla po válce trnem v oku skupině lidí. Z několika rozdílných vylíčených událostí majitele chaty zastřelili, na kraji lesa nad Číhalkou u silnice k Černému kříži jej pohřbili. Dodnes je hrob zachován s kamenným křížem.

Německý důstojný pan farář Anton Rürich

Anton Rürich (*1903, +1945) byl v roce 1926 vysvěcen na kněze a od roku 1936 až do konce války působil jako farář v Olešnici v Orl. horách. V úterý dne 5. června 1945 byla prováděna prohlídka domů. Farář Rürich byl proto odvolán z hodiny náboženství, kterou měl v kostele. Poté byla fara i kostel podrobeny důsledné kontrole. Výsledek byl ten, že byl farář odveden a strávil odpoledne ještě s několika civilisty v nouzovém vězení. Od českých vojáků se poté na veřejnost roznesla zaručená zpráva, že se v kostele našla bedýnka granátů. Ve středu odpoledne byli zajatci seřazeni a pod silným dozorem vedeni do okresního města, Nového Města n/Met., které je vzdáleno 16 km. Farář musel před obličejem držet fotoalba a na zádech měl namalován hákový kříž. Po nějakém čase jej převezli do Pekla, kde snad řezal dříví. Po nějaké době mu bylo sděleno, že může jít domů. Daleko však nedošel. Za Peklem ho zastřelili. Byl tam pochován asi rok a bylo rozhodnuto, že se jeho ostatky převezou na slavoňovský hřbitov. P. Pavelka vykropil hrob a za velikého ticha jej pohřbil.

V Olešnici je na venkovní zdi kostela vlevo od postranního vchodu umístěna malá mramorová deska na jeho paměť. Vysvěcena byla při 4. domovském setkání bývalých obyvatel Olešnice biskupem THDr. Karlem Otčenáškem 3. září 1997.

Upraveno z výpisu kroniky pana Václava Suchánka ze Slavoňova.

Zpracoval a napsal Zdeněk Bachura
kronikář obce Olešnice v Orl. horách

Lyžařská sezona 2019 v Novém Hrádku

Po mnoha sezonách bez sněhu se ta letošní vydařila, i když netrvala dlouho. Na Panské stráni se lyžovalo v celém areálu od 4. ledna do 16. února.

Potom jezdil ještě oddíl na nové sjezdovce vedle vleku a poslední trénink byl 23. února. Sněhová vrstva vlivem několika oblev, ale včasných zámrzů obdivuhodně odolávala i smýkajícím lyžařům. Rolba jezdila dle potřeby a dostala potřebnou, dlouho odkládanou údržbu. Celou sezonu fungoval vlek bez závad. Stráň by letos vydržela mnohem větší nápor lyžařů, ale ti si po těch mizerných zimách odvykli na Hrádek jezdit. Kdo přijel, byl spokojen, protože tak členitý terén se málokde najde. Ve službách na vleku, v pokladně a na rolbě se vystřídalo 52 dobrovolníků a všem je nutno poděkovat. Za celou dobu nebyl v areálu žádný úraz.

V sobotu 9. února uspořádal lyžařský oddíl na červené sjezdovce vedle vleku přebor sokolské župy Pokrkonošské – Jiráskovy v obřím slalomu. Závod absolvovalo 5 nejmenších (špuntů), kteří jeli 2 kola lehké tratě pouze pro ně postavené. Hlavního závodu se zúčastnilo 13 žáků, 3 ženy a 11 mužů. Všichni odjeli 2 kola v trati, kterou nebylo třeba přestavovat. Podmínky byly téměř dokonalé, sníh zmrzlý, tvrdý, ale vodivý, počasí příjemné. Po mnoha letech bylo možno bez problému zavrtat kloubové slalomové tyče. Ceny vítězům věnoval lyžařský oddíl, župa hradila přímé náklady a diplomy se tiskly nově na místě na fotografický papír. Škoda, že z ostatních jednot župy nebyl o závod zájem. Zúčastnil se pouze jeden závodník z Jaroměře a jedna rodina z Úpice. Z nostalgie si přijela zazávodit s rodinkou až z Moravy Monika Štěpánová, 1. vítězka televizního pořadu „S ČT Sport až na vrchol“, která na Panské vyrostla.

Další sobotu 16. února odjelo naše družstvo závodníků do Jizerek na Přebor České obce sokolské a tituly si přivezli tři z rodiny Sychrovských a Verča Machová. Nejlepší naši žáci se druhý den zúčastnili po mnoha letech svazového závodu, ale tam už neuspěli. Ve velkých střediscích se to dnes dělá na nepoměrně vyšší úrovni a na to nemáme podmínky, ani prostředky.

V sobotu 23. února se Odbor všestrannosti místního Sokola postaral o tradiční přejezd Orlických hor na běžkách. Je to již tradiční akce, kterou založil Pavel Bohadlo. Dříve se jezdilo auty tak, že účastníci se rozdělili na dvě poloviny, vypůjčili si auta a na Pěticestí si vyzvedli svoje doklady a klíčky. Od loňského roku se jezdí dvěma autobusy a zajišťuje se občerstvení po příjezdu na sokolovnu.

Jeronym Holý st.
předseda oddílu lyžování Sokol N. Hrádek

Lidoví řezbáři betlémů z Nového Hrádku (2.)

… čtení na pokračování

V dnešním čísle se budeme věnovat dalším dvěma lidovým řezbářům, kteří pocházeli z Nového Hrádku a kteří se narodili koncem 19. století. Prvním je Josef Grim, druhým Josef Ulrych.

Josef Grim

Narodil se 5. 6. 1889 v Novém Hrádku v dolním Bukovci v chaloupce č.p. 116. Bojoval v 1. světové válce na ruské frontě. Po návratu z války se oženil, v r. 1924 se mu narodila dcera Květa. Koupil domek v Bukovecké ulici čp. 106, k němu patřil větší pozemek. Byl to chalupník a živil se tkalcováním. Měl rád domácí zvířata, pro potřebu rodiny choval ovce, kozu, slepice, husy, králíky. Byl šikovný kutil, vyráběl si sám násady k hrábím a ke kosám, k jeho zálibám patřilo také vyřezávání. Vytvořil jeden rodinný betlém, který vyřezal v lidovém stylu podle zapůjčovaných kostelních figurek. Podařilo se mu poměrně věrně tyto figury napodobit, hlavně dobře zachytil jejich proporce a pohyb. Betlém je dlouhý 220 cm, široký 60 cm a vysoký 70 cm. Figurky jsou vyřezané z lipového dřeva, jsou vysoké 20 až 25 cm. Figurky mu pomáhal malovat Ferdinand Drašnar, malíř pokojů, který bydlel ve škole na Podfaře, kde dělal školníka. Jsou nabarvené olejovými barvami. Betlém obsahuje chlév se svatou rodinou, anděla, pastýře, tři krále s doprovodem sluhů a zvířat a ovečky. Celkem je to 34 figur včetně ovcí a zvířat. Krajinu a domečky už nedodělal. Zemřel v Novém Hrádku 16. 4. 1952.

Betlém Josefa Grima

Josef Ulrych

Josef Ulrych se narodil v Novém Hrádku 9. 10. 1891, žil zde celý život. Bydlel s rodinou nejprve v jedné světnici na konci Hradní ulice Na Skále č. 84 v domku u Novotných. Začátkem třicátých let se mu narodil syn Josef. Po válce se přestěhovali do domku na Mikulášově kopci.

Pracoval jako dělník v tkalcovně u Hejdů v Dolech u Nového Hrádku, jeho žena tkala doma na ručním stavu. Práce u mechanického stavu byla hodně těžká a vyčerpávající, takže když si doma potřeboval odpočinout, tak vyřezával. Betlémy řezal z lipového dřeva, které bylo měkké a dobře se z něj dělalo. Nástroje na řezání si zhotovoval sám. Vytvořil za svůj život několik betlémů, mnohé se svým kamarádem Josefem Grimem, scházeli se, vyprávěli si o svých řezbářských zkušenostech a vzájemně si radili. Betlémy vytvářel pro sebe a také pro rodiny svých příbuzných a známých. Nikdy je nedělal na výdělek. Například pro rodinu Novotných vyřezal figurky do skříňového betléma, které byly samozřejmě menší, než v betlému rodinném. Pro tento rodinný betlém si půjčoval figurky z kostelního betlému a podle nich vyřezával, jsou vlastně jejich kopiemi a i počet kusů odpovídá počtu postaviček kostelních. Sám si je také namaloval i barevně byl betlém shodný s betlémem kostelním. Rodinný betlém věnoval jeho syn Josef v roce 1990 muzeu v Dobrušce.

Původní rodinný betlém Josefa Ulrycha (foto ze začátku 90. let 20. století)

Jeho šířka je 180 cm, výška 40 cm a hloubka 43 cm. Figurky jsou vysoké 17-18 cm, je jich 20 kusů postav, dále volek, osel, dva velbloudi a slon, také asi 10 ovcí a koza. Chlév je vytvořen podle kostelního betlému, město vyřezal podle domů, které dobře

znal, můžeme zde vidět i náchodský zámek. Betlém je polychromovaný, bohužel ho nechalo muzeum renovovat, takže už na něm nemůžeme vidět jeho původní lidové barevné provedení, které vytvořil sám autor betlému. Betlém můžeme vidět na výstavách betlémů, které pořádá muzeum v Dobrušce.
Josef Ulrych zemřel 4. 1. 1951 v Novém Hrádku. Jeho pohřeb byl vypraven z domku na Mikulášově kopci.

Původní figurky z rodinného betlému

Betlém po renovaci

Pokračování příště...

Josef a Hana Hánlovi

OSTŘÍŽI NA VÁNOČNÍ VYCHÁZCE

Dne 23. 12. 2018 děti z mysliveckého kroužku Ostříži Nový Hrádek ozdobily pro zvěř vánoční stromek.

Vycházku dětem zpestřilo svezení koňským dvojspřežím s vagonetou Ivo Štěpána.

Zlatko Hála

14. MYSLIVECKÝ PLES 2019

Místní myslivecký spolek Šibeník Nový Hrádek uspořádal 19. ledna již čtrnáctý myslivecký ples. Jako každý rok i letos čekala na účastníky bohatá myslivecká tombola.

Tentokrát jako hlavní výhru zvolili myslivci prase divoké. Pokud jste si zakoupili los, měli jste však šanci vyhrát i další zvěřinu – koloucha jelena evropského, koloucha jelena siky dybowského, srnčí zvěř či zajíce nebo bažanta nebo jinou neméně zajímavou cenu.

O hudební produkci se postarala oblíbená skupina Styl z Nového Města nad Metují. Vyhlášená myslivecká

kuchyně opět potvrdila originalitu jídelního menu a návštěvníkům nabízela vedle tradiční srnčí svíčkové mimo jiné i jelení plátek s hranolky, mysliveckou směs s bramboráčky či kančí pečeni.

Dík patří Tomáši Bergerovi, studentu České zemědělské univerzity v Praze, který oživil ples troubením několika loveckých fanfár na lesnici. Za připomínku stojí též tematická výzdoba sokolovny, která nenápadně dotvářela celkovou atmosféru mysliveckého plesu.

Srdečně děkujeme všem sponzorům a příznivcům myslivosti a těšíme se na setkání na příštím mysliveckém plese v roce 2020, tentokrát 29. února.

Zlatko Hála

Hasičský ples 2019

Další ročník hasičského plesu, který se konal 9. 2. 2019, je za námi a je čas na krátké shrnutí.

Již kolem 19. hodiny se začali scházet první účastníci plesu. Sál se začal velmi rychle naplňovat a k mikrofonu opět přišel moderátor **Petr Toměňuk** a starosta SDH Nový Hrádek **Jiří Bek**, aby společně ples zahájili. Na pódiu nechyběl ani další organizátor tohoto plesu **Ing. Libor Přibyl,** který sem před čtyřmi lety přišel s myšlenkou dvou současně hrajících kapel na jednom jevišti.

A příjemný večer to skutečně byl. V sále sokolovny v Novém Hrádku se v průběhu večera střídali členové dechové hudby **Stavostrojka,** jejímiž lídry jsou skvělí muzikanti Václav Mach a Petr Rada. Již tradičně vystupovala i hudební skupina **Antreé.** Na jevišti se celkem představili čtyři zpěváci, mezi které patří: **Dagmar Radová** a **Luboš Pavlíček, Filip Kolář** a velmi talentovaná **Michaela Grundová**, která je zpěvačkou českého filharmonického sboru.

O taneční vystoupení se postarala taneční škola BALLARE s taneční skupinou **Fellazz** ze Rtyně v Podkrkonoší. Originálním improvizovaným vstupem v průběhu večera bylo vystoupení dechové hudby na sále mezi lidmi společně s taneční skupinou Fellaz v pochodovém stylu mažoretek. Program byl obohacený o nové světelné efekty společně s úpravou akustiky sálu a novou zástavbou jeviště.

Plesoví hosté nepřišli ani o možnost využití fotokoutku ve druhém patře sokolovny, který již tradičně obstarával **Tomáš Marek**.

Stejně tak o půlnoci nechybělo napětí při losování velmi atraktivních cen, mezi nimiž se objevili dva kanci, dva sudy piva a dva pětikilové balíčky masa. Tímto bychom rádi poděkovali hlavním sponzorům plesu, kterými jsou: **Restaurace a penzion Na Kovárně**, **SDH Nový Hrádek** a **soukromý zemědělec Adam Poul**.

Poslední hosté se rozcházeli až nad ránem a na všech bylo vidět, že si jeden z největších a nejatraktivnějších hasičských plesů opravdu užili. Za rok, 8. února 2020, opět na viděnou.

Ing. Libor Přibyl

Nový kontejner na oleje použité z kuchyní

Od tohoto měsíce mohou občané Nového Hrádku nově třídit i použitý kuchyňský olej (např. z fritovacích hrnců atd.). **K odkládání tohoto odpadu slouží červená popelnice, která je umístěna za budovou kina u kontejnerů na plasty.**

Do tohoto kontejneru PATŘÍ:
VŠECHNY ROSTLINNÉ FRITOVACÍ OLEJE Z KUCHYNÍ V UZAVŘENÉ PLASTOVÉ LÁHVI

Do kontejneru NEPATŘÍ:
MOTOROVÉ A DALŠÍ OLEJE URČENY NA SBĚRNÝ DVŮR

Dětský karneval

V neděli 27. 2. 2019 se ve 14 hodin roztančil sál sokolovny pohádkovými postavičkami, které doprovázeli rodiče a další „dospěláci“. Konal se zde totiž velký karnevalový rej, kde jsme měli možnost spatřit 77 krásných masek a kostýmů.

Celou zábavnou show organizovala a uváděla již po třiadvacáté Jana Šinkorová s rodinou a dalšími pomocníky. Program byl pestrý – sportovní a dovednostní soutěže, tombola, vyhlášení nejhezčích masek. Nechyběly odměny za splněné úkoly i za originální kostýmy. Stále plno bylo v prostoru pod balkonem, kde byla připravena překážková dráha. O hudbu se postarali „dýdžejové“ Petr Bohadlo a Petr Hlaváček. Pro všechny zúčastněné bylo připraveno občerstvení v podobě párku v rohlíku, chlebíčků, domácích zákusků a nápojů.

Ani po třech hodinách písniček, tance a soutěží se mnohým nechtělo domů. Akce se vydařila, sál byl plný od začátku až do konce. A to nás, organizátory, nejen těší, ale také zavazuje do dalšího roku.

Děkujeme za laskavou pomoc dárcům a sponzorům, kteří přispěli finančně nebo věcnou cenou. Jsou to: Sokol Nový Hrádek, Městys Nový Hrádek, MaVin-nástroje s.r.o., Roman Grym, Bohemia Trafo, Lesnické práce Marešovi, Novoplast Přibylovi, Kaden, Kovap, Potraviny Švorc, Potraviny D + M, Cestovní kancelář Jana Hudková, Stavebnice Gaudia Stanislav Drašnar, Dárkové zboží Petra Přibylová, Detecha, Kand, Stuha, Střední škola Podorlické vzdělávací centrum.

Velký dík dále patří celé rodině Jany Šinkorové, Petru Bohadlovi, Petru Hlaváčkovi a všem pořadatelům i dobrovolníkům, kteří se na akci podíleli.

Za pořadatele: Jarmila Drašnarová

Zpráva Sboru dobrovolných hasičů za rok 2018

Vážení čtenáři,
konec starého a začátek nového roku bývá vždy podnětem k bilancování toho minulého a plánování toho nového; včetně nezbytných předsevzetí, z nichž se ne všechna vyplní. Dovolte mi proto, abych ani já nyní nebyla výjimkou, a pokusila se o rekapitulaci skončeného roku.

Hned na začátek roku se řadí největší akce, za kterou je nutno poděkovat zejména členům SDH Nový Hrádek. Jedná se Hasičský ples 2018. Ten bude určitě udržovat svou tradici i v dalších letech a dále se rozvíjet a nabízet hostům nové možnosti. Snahou je využít maximální možný potenciál sokolovny, přinášet nové nápady a každý rok posunout ples dál. Společenská úroveň plesu, jeho zajištění, počet návštěvníků i pozitivní ohlasy sponzorů potvrdily, že jde o akci, která bude mít své pravidelné místo nejen v životě SDH, ale i celého městyse.

Největším úspěchem minulého roku bylo dokončení stavebních prací na přístavbě hasičské zbrojnice. Potřebné vybavení sboru je již díky těmto prostorám přehledně uloženo a je připraveno k dalšímu použití. Prostory zároveň nabízejí další rozvoj výjezdové jednotky. Došlo i ke zvětšení zázemí činnosti mladých hasičů. Práce s mládeží je jednou z hlavních priorit. Soutěžní družstva dětí se v tomto roce umisťovala výhradně na předních pohárových příčkách.

Dalšími oblastmi, kterým se SDH intenzivně věnovalo ještě před prázdninami, byl svoz kovového odpadu, který úspěšně proběhl **17. dubna.** Dále pak zajištění služeb, a to **28. dubna,** kdy probíhalo zajištění občerstvení pro sraz motorkářů **Moto Nový Hrádek**, který se konal již po několikáté. Dále pak byla navázána spolupráce na zajištění občerstvení pro orientační běh v Novém Hrádku **2. června.** V neposlední řadě pak koordinace dopravy a zajištění parkování pro účastníky z řad diváků i cvičenců při **XVI. všesokolském sletu** zde na Novém Hrádku, který se konal **16. června.** Před pouťovými přípravami následně proběhlo **sbourání objektu chalupy na Mikulášově kopci**. Díky veliké účasti členů a příznivců sboru, proběhla demolice velmi rychle. Pomoc využila i **základní škola**, kde došlo k vystěhování prostor, v nichž nyní probíhá rekonstrukce. SDH je již tradičním organizátorem pouťového opékání selete, které se konalo **30. června**. Jedním z našich kulturních projektů je rozvoj poutě v Novém Hrádku, který bychom v tomto roce rádi uvedli. Členové SDH se v tomto roce opět účastnili jako soutěžní týmy, s čímž je spojeno každoroční pořádání Náchodské hasičské Primátor ligy, která proběhla **1. září**. Daří se nám udržet vysokou účast soutěžních družstev. K tomu přispívá i fakt, že disponujeme jedním z nejlepších soutěžních zázemí nejen v rámci ligy. Další rozvíjející se akcí pořádané SDH je **Drakiáda**, která se konala **30. září** na hasičském hřišti. Tato akce zajišťuje perfektní rodinné odpoledne. Velmi oblíbenou se tato akce stává nejen pro děti, ale v i pro tatínky. I ze všedního pouštění draků se dostáváme na individuální technická řešení pro dosažení maximální výšky. Poslední pořádanou akcí v roce byla **Mikulášská nadílka** dne **30. prosince.** Zde je jednoznačně největší atrakcí příjezd Mikuláše a jeho družiny v kočáře, jenž je tažen černými koňmi. Tímto patří poděkování městysi za zprostředkovaný ohňostroj a dary dětem v rámci této akce.

Krátce k jednotce. Výjezdové družstvo tvoří 21 členů. Jednotka v minulém roce opět absolvovala zdravotní prohlídky, školení a praktická aplikační cvičení pro zvyšování odbornosti. Již čtvrtým rokem je jednotka zařazena do poplachového plánu obce

Sněžné, jako jeho místní jednotka. V roce 2018 proběhlo 25 výjezdů. Souhrnně se jednalo o 13 požárů (les, stodola, saze v komíně, zahradní domek a další). V letních měsících pak likvidace obtížného hmyzu, v jarním období odstranění padlých stromů přes komunikace. Za nejvytíženější den se dá považovat **18. březen,** kdy jednotka vyjížděla hned 4krát.

K náplni SDH patří i spolupráce s okolními sbory. Je velkou ctí, že je SDH Nový Hrádek zván a účastní se kulturních akcí a oslav jiných sborů. Zmiňme návštěvu na valné hromadě v Olešnici v Orlických horách, účast na valné hromadě okrsku Mezilesí. Sbor se zúčastnil 140 let výročí založení SDH Jestřebí a v neposlední řadě je nutné zmínit i účast na soutěžích, na kterých je zajišťována technická podpora pro konání soutěže.

Dovolte mi na závěr, abych poděkovala všem členům i spolupracovníkům SDH Nový Hrádek za jejich práci v roce 2018, zaslouží si to. Do roku 2019 přeji všem pevné zdraví, kolegiální a otevřené prostředí pro další činnost, ve kterém se nám všem bude dobře spolupracovat. Věřím, že se nám podaří připravit kvalitní a úspěšné projekty pro stávající i nadcházející období.

Petra Přibylová
Jednatelka sboru SDH Nový Hrádek

ČLENSKÝ HON NA DROBNOU ZVĚŘ

Dne 26. 12. 2018 uspořádal MS Šibeník pro své členy vycházku – členský hon na drobnou zvěř. Z důvodu nedostatku zvěře se jedná spíše o společenskou akci a rozloučení se starým rokem. Trasa honu vedla přes Zádušní les a Bahna.

Bylo spatřeno několik zajíců polních a stopy prasete divokého.

Vzhledem k nízkému stavu drobné zvěře se místní myslivci rozhodli tentokrát zajíce nelovit.

Zlatko Hála

Společenská kronika

leden - březen 2019

Naši nejstarší občané oslavili narozeniny:

Ležík Milan	87 let	Větrovská Věra	70 let
Rázl Jaroslav	86 let	Linhartová Anna	94 let
Šritrová Milada	85 let	Hánlová Marie	86 let
Novotný Josef	85 let	Školník František	73 let
Fišerová Miloslava	81 let	Michl Pavel	73 let
Jirmanová Božena	81 let	Bajer Zdeněk	71 let
Klamtová Vlasta	81 let	Švorc Josef	70 let
Přibylová Blanka	79 let	Řeháková Anna	84 let
Beková Zdeňka	79 let	Kotyška Josef	81 let
Suchánková Helena	78 let	Štěpánová Stanislava	75 let
Hlaváčková Jiřina	74 let	Grymová Marie	74 let
Votroubek Václav	73 let	Dušánková Jiřina	72 let
Říhová Jaroslava	71 let	Stříteská Lenka	70 let

Všem jubilantům přejeme pevné zdraví, dostatek životního elánu a optimismu a ještě hodně spokojených a šťastných let v našem městysi.

Noví občánci:

Antonín Pergl
Ema Bortová
Štěpán Tomeš

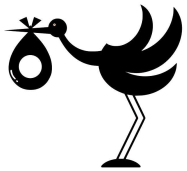

Šťastným rodičům blahopřejeme.

Nenechte si ujít

sobota 11.5.2019 - pochod Hrádouská vařečka
sobota 27.4.2019 - 4. Nový Moto Hrádek
sobota 4.5.2019 - pochod do Vambeřic - 2. ročník

Jaro – čas ztišení, čas radosti

Jaro je každoročně vítaným hostem v naší zemi i našich srdcích. A po letošní vydatné zimě ho nedočkavě vyhlíží už opravdu každý. Pod slunečními paprsky se příroda opět začíná hlásit k životu.

Ale je zde i něco jiného: na první pohled skrytého a přece důležitého; a přitom také hezkého a potřebného. A má-li takové vlastnosti, jistě stojí zato se blíže seznámit!

Příroda se po zimním spánku probouzí a ožívá, aby potěšila naše srdce i oko; nejdříve rašení, poté květy a nakonec po čase i úroda – tu menší, tu lepší. Vždy zamrzí, když je rok neúrodný a pole a zahrady nepřinesou očekávanou sklizeň. Ale k přírodě patří přece i člověk, jehož posláním je také přinášet úrodu. A zde mezi během přírody a životem lidským nacházíme blízkou podobnost. Přichází jaro a člověk se z něho těší. Sám by ale neměl zůstávat pozadu – proto, aby se sám také mohl radovat! Jeho radost by však měla být hlubší než jenom pro oči, kterou dopřává vůkolní příroda. Krásnou příležitostí je každoroční oslava Velikonoc, které mají v naší končině dlouhou, bohatou a důstojnou tradici. Je tomu tak proto, že jim – stejně jako rozpuku přírody – předchází určitá „příprava“. A tou je vždy doba postní, která má kající háv. Začíná Popeleční středou - věřící se nechávají označit popelem, aby si připomněli, že lidský život je darem, který má své zákonitosti; mají proto pamatovat, že *jsou prach a v prach se navrátí*. To by však sotvakomu dodalo chuti do života, radosti a sil! Je ale dobré si uvědomit, že život lidský - jako všechno stvořené - má svůj začátek i konec. Jako rok, který denně počítáme, ale pokaždé se na jeho konci divíme, jak rychle zase uběhl… Je zde ztišení, ve kterém věřící doprovází Pána Ježíše Krista, který dal svůj život za všechny lidi. A učinil tak proto, aby se člověk, sám slabý a hříšný, nemusel obávat, že i on je jen součástí přírody, která má nad ním plnou moc. Pán Ježíš šel na dřevo kříže, aby se mohl člověk radovat - z toho, že je sice slabý a křehký, ale i tak dítětem Božím. A každé takové dítě se na jaře raduje – z toho, že vedle vonících ale záhy vadnoucích květů přírody přichází naděje stále živá. Dává mu ji vítězství Kristovo nad smrtí skrze Kříž a Zmrtvýchvstání. A právě to naplňuje srdce věřících radostí. Po ztišení doby postní vstupuje do něj ta pravá radost! Radost z vítězství nad smrtí, která i jemu dává stálou naději - naději na život věčný, který mu nemůže vzít ani sebedelší krutá zima…

V tichu těchto dní provázejme věrně našeho Pána bolestnou cestou na Golgotu a radost Velikonoc prožijme pak společně – především proto, že je nabídnuta každému z nás.

P. Jindřich Tluka

Podvečerní Nový Hrádek a lokalita Na Farách 21. 1. 2019 pohledem ze Sendraže

FRYMBURSKÉ OZVĚNY

čtvrtletní zpravodaj Městyse Nový Hrádek, Náměstí 28, 549 22 Nový Hrádek, IČ: 00272884,
zapsán do evidence periodického tisku Ministerstva kultury ČR
pod evidenčním číslem MK ČR E 10519

- Z příspěvků sestavili Ing. Jiří Hlaváček a Mgr. Hana Hlaváčková
- Stálí dopisovatelé: Anna Marková, Bc. Zdeněk Drašnar, Ing. Pavel Sobotka, Petra Přibylová, Jarmila Grimová, Jiří Hlaváček, Lidmila Martinková, Ing. Jeronym Holý, Pavel Bohadlo, Zlatko Hála, P. Jindřich Tluka
- Stálí fotografové: Lidmila Ježková, Ing. Jiří Hlaváček, Zlatko Hála, Jarmila Grimová
- Tisk: Daniel Wolf, Vrchoviny, náklad: 300 výtisků. Číslo vyšlo 15. 3. 2019
- Příští číslo vyjde pravděpodobně v červnu 2019
- Příspěvky, prosíme, zasílejte nejlépe mailem na adresu redakce: jirka.hla@tiscali.cz, **příští uzávěrka bude 5. 6. 2019**

BŘEZEN 2019

SOBOTA 23.3. v 18 h.

BOHEMIAN RHAPSODY

FILM, KTERÝ VIDĚLO VÍCE NEŽ 1 300 000 DIVÁKŮ

Film *Bohemian Rhapsody* je oslavou rockové skupiny Queen, jejich hudby a především Freddieho Mercuryho, který svou tvorbou i životem vzdoroval všem myslitelným stereotypům, díky čemuž se stal jedním z nejvýraznějších umělců na světě. Snímek mapuje raketový vzestup nekonvenční skupiny prostřednictvím jejich revolučního zvuku a ikonických písní, jako jsou „We Will Rock You“, „We Are the Champions“ nebo právě „Bohemian Rhapsody“. Jejich příběh začíná bleskovým startem, pokračuje neřízenou životní spirálou a vrcholí nezapomenutelným, strhujícím vystoupením na koncertu Live Aid v roce 1985. Na jeho pódiu Queen v čele se rtuťovitým Freddiem předvedli jednu z největších show v historii rocku. Jejich hudba byla a stále je ohromnou inspirací pro celý svět.

VSTUPNÉ 100,-Kč **PŘEDPRODEJ !!!!**

RETRO KINO NOVÝ HRÁDEK

DUBEN 2019

SOBOTA 6.4. v 18 h. LÉTO S GENTLEMANEM

Anna (Alena Antalová) tráví se svým manželem (Igor Bareš) každé léto v chatové oblasti pár desítek kilometrů za Prahou. Jsou svoji už celou věčnost, takže jejich manželství sklouzlo, jak to tak bývá, do rutiny a stereotypu. Muž svůj čas už dlouho spravedlivě dělí mezi karban s kamarády v hospodě a výrobu modelů lodí ze sirek uvnitř lahví, jeho žena je pro něj prakticky neviditelná. Anna si každé léto zpříjemňuje několik dní pravidelným setkáváním s kamarádkami, kolegyněmi z práce, které za ní do malebných středních Čech přijíždějí na cyklistické výlety do okolí hradu Kamýk. Jednoho dne se ve vesnici objeví Artur (Jaromír Hanzlík). Elegantní šarmantní gentleman, který je, jak všichni předpokládají, novým majitelem místního zámku. Zámek je sice spíš polorozpadlá ruina, ale zámecký pán s ním má velké plány. Mezi Arturem a Annou přeskočí jiskra. Anna zažívá pocity již dlouho nepoznané. Artur je galantní a zahrnuje ji pozorností, Anna s ním čím dál častěji uniká své životní realitě vstříc romantickým výletům a dobrodružstvím…

Hrají:
Jaromír Hanzlík, Alena Antalová, Igor Bareš, Lucie Vondráčková, Miroslav Šimůnek, Tereza Kostková, Ivana Chýlková, Jana Boušková, Jan Vlasák, Arnošt Goldflam, Miroslav Etzler, Dana Batulková, Yveta Blanarovičová, Petra Jungmanová, Jan Čenský, Zdeněk Žák, Pavel Soukup, Martin Kraus, Ladislav Županič, Jaromír Dulava

VSTUPNÉ 80,-Kč **MLÁDEŽI PŘÍSTUPNÝ**

NEDĚLE 21.4. v 16 h. ČERTÍ BRKO

Příběh nás zavede do městečka Pytlov na úpatí kopce Pervidle. Místní, kteří tu žijí běžným životem řemeslníků nebo sedláků možná ani netuší, že všechny jejich přestupky a nepravosti jsou pečlivě monitorovány místní pekelnou pobočkou. Hříchy zapisuje spravedlivě a neomylně kouzelné Čertí brko. Jednoho dne však přestane fungovat. Lucifer se rozhodne pověřit doručením nového čertího brka na pobočku Pervidle trochu zmateného čerta Bonifáce. Je to ten nejlepší úkol, aby se mladý čert otrkal ve světě. Bonifác se vydává do Pytlova a hned jeho první zkušeností je, že mu zdejší šejdíř kouzelné brko ukradne. Tím se spustí řetěz událostí, kdy Pytlov ovládnou místní vychytralci, lenoši a podvodníci, jimž se nakonec podaří uvěznit i samotného vládce pekel. Je na Bonifácovi, aby v sobě našel ty nejlepší vlastnosti a osvobodil Pytlov, Lucifera i získal srdce krásné Markétky.

VSTUPNÉ 60,-Kč **RODINNÁ POHÁDKA**

RETRO KINO NOVÝ HRÁDEK

FRYMBULÍNOVY PŘÍBĚHY

PRVNÍ OPRAVDOVÝ NOVOHRÁDOUSKÝ KOMIKS

KRESLÍ: JARMILA HALDOVÁ PÍŠE: ZDENĚK DRAŠNAR

Jednoho podzimního dne dostal Frymbulín chuť na houbovou polévku. A protože se houbová polévka většinou vaří z hub ☺, vzal košíček a vyrazil do okolních hlubokých lesů na houby.

Při sbírání hub Frymbulín v lese zakopl, upadl a frňákem se zapichnul do mechu. Když se mu podařilo frňák z mechového zajetí vyprostit, zjistil, že se pod mechem ukrývá železná ruda.

Frymbulín několik kousků železné rudy přidal k houbám do košíčku. Když přišel domů, přemýšlel, na co by se mohl jeho nález hodit. A protože to byl skřítek zvídavý, brzy na to přišel.

Vyrobil pec a vytavil železo. Vykoval nůž, nakrájel houby a uvařil vynikající polévku. A že je Frymbulín skřítek hodný, tak se o své znalosti podělil s místními a ti pak zde začali těžit a zpracovávat železnou rudu.